

Kommunernas socialtjänst k.f.

BOKSLUT 2020

Innehåll

1. VERKSAMHETSBERÄTTELSE	1
1.1. Allmänt	1
1.1.1. Bestämmelser gällande specialomsorgen 2020	1
1.1.2. Verksamheten 2020.....	1
1.2. Förbundsdirektörens översikt	2
1.3. Förbundets förvaltning	3
1.3.1. Förbundsstämman.....	3
1.3.2. Förbundsstyrelsen	3
1.4. Allmän ekonomisk utveckling	5
1.2.1. Den åländska ekonomin	5
1.2.2. Ålands befolkning	5
1.2.3. Kommunernas budget 2021	6
1.5. Väsentliga förändringar i förbundets verksamhet och ekonomi	7
1.5.1. Ny organisation.....	7
1.5.2. Pandemin.....	7
1.5.3. Förbundets fastigheter	7
1.5.4. Finansiering.....	8
1.5.5. Övrigt	8
1.6. Förbundets personal	9
1.6.1. Antal anställda	9
1.6.2. Friskvård och hälsa.....	10
1.6.3. Utbildning	11
1.7. Kvalitet	12
1.8. Uppskattning av den sannolika kommande utvecklingen	13
1.9. Intern kontroll och riskhantering	14
1.10. Ekonomisk översikt	15
1.10.1. Räkenskapsperiodens resultat.....	15
1.10.2. Finansieringsanalys.....	16
1.10.3. Balansräkning.....	17
1.10.4. Totala inkomster och utgifter	20
2. BUDGETUTFALL.....	21
2.1. Driftsekonomidelens utfall	21
2.1.1. Förbundsstämman.....	21
2.1.2. Förbundsstyrelsen	21

May Rotz minnesfond	22
2.1.3. Revisorer	22
2.1.4. Råd och kommittéer	23
2.1.5. Allmän- och ekonomiförvaltning	24
Verksamhetsområde.....	24
Målsättning	25
Måluppfyllelse	25
2.1.6. Fastighetsförvaltning	26
Verksamhetsområde.....	26
Målsättning.....	27
Måluppfyllelse	27
2.1.7. Socialförvaltning/Omsorgsbyrå	27
Verksamhetsområde.....	28
Målsättning.....	29
Måluppfyllelse	29
Ledargrupp.....	29
2.1.8. Gruppboendeservice	30
Verksamhetsområde.....	31
Målsättning.....	32
Måluppfyllelse	32
2.1.9. Daglig verksamhet	33
Verksamhetsområde.....	34
Målsättning.....	35
Måluppfyllelse	35
2.1.10. Korttidsboende	36
Verksamhetsområde.....	37
Målsättning.....	37
Måluppfyllelse	38
2.1.11. Boendestöd.....	38
Verksamhetsområde.....	39
Målsättning.....	39
Måluppfyllelse	39
2.1.12. Specialfritidshem	40
Verksamhetsområde.....	41
Målsättning.....	41

Måluppfyllelse	41
2.1.13. Förmedlade tjänster	42
Verksamhetsområde.....	42
Målsättning.....	43
Måluppfyllelse	43
2.2. Resultaträkningsdelens utfall	44
2.3. Investeringsdelens utfall.....	46
3. BOKSLUT	48
3.1. Resultaträkning	48
3.2. Finansieringsanalys	50
3.3. Balansräkning.....	51
3.4. Noter till bokslutet.....	53
3.4.1. Redovisningsprinciper.....	53
3.4.2. Intäkter från kommunerna	53
3.4.3. Personal	54
3.4.4. Specifikation av köpta tjänster	54
3.4.5. Arvoden till revisorerna	55
3.4.6. Avskrivningsplan	55
3.4.7. Avskrivningar	56
3.4.8. Immateriella och materiella tillgångar.....	56
3.4.9. Placeringar	57
3.4.10. Kortfristiga fordringar	57
3.4.11. Eget kapital	57
3.4.12. Avskrivningsdifferens.....	58
3.4.13. Förvaltad kapital	59
3.4.14. Långfristigt främmande kapital som förfaller senare än efter 5 år	59
3.4.15. Kortfristigt främmande kapital	60
3.4.16. Ansvarsförbindelser	60
Kreditlimit	60
Återbetalningsansvar gällande mervärdesskatt	61
Hyresansvar och andra avtalsrättsliga ansvar	62
3.4.17. Transaktioner med intressenter	62
3.5. Förteckningar och redogörelser	63
3.5.1. Förteckning över bokföringsböcker.....	63
3.5.2. Redogörelse av förvaring av bokföringsböcker	63

3.6. Underskrifter	64
3.6.1. Styrelsens och förbundsdirektörens underskrifter	64
3.6.2. Revisorspåteckning	65

1. VERKSAMHETSBERÄTTELSE

1.1. Allmänt

1.1.1. Bestämmelser gällande specialomsorgen 2020

Specialomsorgen i landskapet Åland regleras av landskapslagen om tillämpningen av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (ÅFS 1978:48). Specialomsorgslagen är en andrahandslag. Det innebär att personer med utvecklingsstörning ska erhålla sin primära socialservice enligt socialvårdslagen (FFS 1982:710) via sin hemkommun enligt LL om tillämpning i landskapet Åland om riksförfattningar om socialvård (ÅFS 1995:101). Handikappservicelagen går före specialomsorgslagens uppdrag. Om socialvårds- och/eller handikappservicelagens möjligheter befinns otillräckliga skall service enligt specialomsorgslagen träda till. Denna service produceras, främst på uppdrag av primärkommunernas socialnämnder, av Kommunernas socialtjänst k.f. Övrig samhällsservice såsom utbildning och hälso- och sjukvård tillhandahålls av andra aktörer.

1.1.2. Verksamheten 2020

Ålands Omsorgsförbund k.f. bytte namn till Kommunernas socialtjänst k.f. (KST) den 1 januari 2020, då ett nytt grundavtal delvis trädde i kraft.

Kommunernas socialtjänst k.f. har av berörda kommuner som extra uppgift, utöver specialomsorgerna, fått i uppdrag att sköta specialfritidshemsverksamhet.

Den service som produceras av KST omfattar personer i landskapet Åland som, enligt specialomsorgslagen, på grund av medfödd eller i utvecklingsåldern erhållen sjukdom, defekt eller skada hämmats eller störts i sin utveckling eller sina psykiska funktioner.

Gällande specialfritidshemsverksamheten är målgruppen, enligt barnomsorgslagen, elever med elvaårig läroplikt och studerande på gymnasialstadienivå, som deltar i yrkesträningundervisning.

Utgående från ett medborgarperspektiv skall personer med utvecklingsstörning ha möjlighet till ett självständigt liv och möjlighet att delta i samhällsgemenskapen. Servicen skall kompensera funktionshindret och försöka skapa möjligheter till att var och en skall uppleva större självständighet. Kommunernas socialtjänst k.f. strävar till att individanpassa servicen, utifrån gällande lagstiftning och beviljade medel, enligt den enskildes behov och önskemål. Samtidigt är det viktigt att samhället i övrigt anpassas till de utvecklingsstördas funktionshinder.

Förbundet har under år 2020 tillhandahållit följande specialomsorgsservice enligt lagen om specialomsorger:

- Omsorgsbyrå; rådgivning, handledning och sociala utredningar
- Daglig verksamhet
- Boendeservice;
 - Gruppboende
 - Korttidsavlastning
 - Boendestöd
- Förmedlade tjänster
- Specialfritidshemsverksamhet enligt lag och förordning om barnomsorg

1.2. Förbundsdirektörens översikt

Det har varit ett intensivt år för att inför 1.1.2021 hinna bygga upp en ny organisationsstruktur, ta fram styrdokument, fastställa servicenivåer och avgifter, få nya IT-system, förhandla om lokaler och avtal samt arbeta med lönestrukturer. Hela tiden med målsättningen om en effektiv användning av resurserna, specialisering och ett ökat rättsskydd för klienterna.

Ålands omsorgsförbund k.f. bytte namn till Kommunernas socialtjänst k.f. (KST) till följd av ett nytt grundavtal som delvis trädde i kraft 1.1.2020. Grundavtalet innebar också att KST fick en förbundsstämma istället för ett förbundsfullmäktige. Kommunernas andelar i grundkapitalet höjdes från ca 11 000 euro till 2 000 000 euro och är upptaget i balansräkningen per 31.12.2020.

Året 2020 har också, till följd av pandemin, präglats av åtgärder för att minska risken för smittspridning. Från och med den 16 mars rådde undantagsförhållande i landet. I praktiken innebar det att dagverksamheter stängdes samt att gruppboenden stängdes för besök. Enheterna informerades om städ- och hygienföreskrifter och om att stanna hemma vid minsta förkylningssymtom.

För att i god tid före 1.1.2021 analysera konsekvenserna av KST-reformen påbörjades samarbetsförhandlingar i juni 2020. Överföringen av socialvården till KST innebar att ca 70 personer skulle överföras från kommunerna och få KST som ny arbetsgivare efter årsskiftet. Vid ett första möte, till vilket alla förtroendemän och kommuner kallats, diskuterades hur de fortsatta samarbetsförhandlingarna skulle föras ur ett juridiskt men också praktiskt perspektiv. Samarbetsförhandlingarna innebar att den nya organisationen diskuterades mellan parterna och dess konsekvenser för personalens arbetsuppgifter. Samarbetsförhandlingarna pågick till den 17 september 2020.

Även om det är en lång väg kvar så har KST tagit ett stort steg framåt i digitaliseringsprocessen. Webbplatsen har förnyats och Office 365 har införts. Ett projekt startades under året för att alla kommuner skulle få den senaste versionen av Abilita Socialvård (serviceuppgiftsversionen), vilket var nödvändigt för att kunna sammanslå de åländska kommunernas databaser till en gemensam databas. Alla kommuner som digitaliserat sina journaler använde Abilita Socialvård, men det fanns även kommuner som ännu använde sig av pappersjournaler i Word och Excel. KST valde också att från början möjliggöra e-tjänster. E-tjänsterna bidrar till en smidighet för klienterna, minskar behovet av utskrifter och bidrar till uppnående av målet om en elektronisk verksamhetsmiljö.

Som ett led i skapandet av en elektronisk verksamhetsmiljö och strävan efter att underlätta förbundets interna processer beslöt KST att använda sig av ett så kallat datalager. Datalagret innebär att person-, företags- och organisationsuppgifter som kommer från olika myndigheter hämtas in via ett och samma system. På så vis har man ett enda datalager som ska integreras med KST:s verksamhetssystem i stället för att flera olika myndigheters system ska integreras med varje enskilt verksamhetssystem inom KST. Förutom att förenkla samordningen av verksamhetssystemen är användningen av datalager också ett stöd i KST:s användning av personuppgifter. Användningen blir lättare att beskriva och följa upp, vilket utgör en trygghet för både personal och klienter. I det långa loppet kommer denna mer automatiserade hämtning av uppgifter minska administrativ tid i samband med beredning av klientärenden men även i samband med uppföljning av verksamheten.

Jag vill rikta ett stort tack till KST:s personal och även kommunernas personal som under år 2020 parallellt med pandemin stöttat och på olika sätt bidragit till processen att omorganisera och förnya den åländska socialvården.

Mariehamn den 22 april 2021

Katarina Dahlman
Förbundsdirektör

1.3. Förbundets förvaltning

1.3.1. Förbundsstämman

Förbundsstämman fungerar som förbundets högsta beslutande organ. Stämman har 16 ledamöter, en från varje medlemskommun. Under mandatperioden 2020-2023 har stämman följande sammansättning:

Kommun	Representant	Ersättare
Brändö	Marianne Karlström	Klas-Göran Englund
Eckerö	Anders Svebilius	Jan-Anders Öström
Finström	Håkan Lundberg	Jonna Granberg
Föglö	Torsten Sundblom	Rainer Juslin
Geta	Ingvar Björling	Linda-Marie Bladh
Hammarland	Lars Häggblom	Anders T Karlsson
Jomala	Tage Eriksson	Jonas Sommarhed
Kumlinge	Stefan Sundman*	
Kökar	Camilla Enberg**	
Lemland	Annika Humell	Henrik Olofsson
Lumparland	Pia Eriksson	Brage Wilhelms
Mariehamn	Camilla Gunell	Barbara Heinonen
Saltvik	Berit Hampf	Caroline Lundberg
Sottunga	Rosita Stenros	Helena Johans
Sund	Petter Johansson	Britt Danielsson
Vårdö	Susanne Nordberg	Krister Johansson

* Kumlinge kommun har valt representant för varje stämottillfälle. Under 2020 har Stefan Sundman representerat kommunen på samtliga stämmor.

** Kökar kommun har inte utsett någon ersättare.

1.3.2. Förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsen har ett övergripande ansvar för förbundets administration. Administrationen leds av förbundsdirektören under förbundsstyrelsens övervakning. Vid förbundsstämman den 14 februari 2020 utsågs styrelsen för 2020-2021 enligt följande sammansättning:

Ordinarie medlem		Ersättare
Runar Karlsson	Ordförande	Ewa Danielsson
Katrin Sjögren	Vice ordförande	Anna Holmström
Christian Dreyer		Johan Rothberg
Roger Jansson		Henrik Löthman
Ida Eklund		Andreas Johansson
Susann Fagerström		Niklas Danielsson
John Eriksson		Julia Lindfors

Vid förbundsstämman den 29 maj 2020 godkände stämman John Erikssons anhållan om befrielse från styrelseuppdraget och fastställde en ny styrelsesammansättning för 2020-2021 enligt följande:

<u>Ordinarie medlem</u>		<u>Ersättare</u>
Runar Karlsson	Ordförande	Ewa Danielsson
Katrin Sjögren	Vice ordförande	Anna Holmström
Gun-Mari Lindholm		Johan Rothberg
Roger Jansson		Henrik Löthman
Ida Eklund		Andreas Johansson
Susann Fagerström		Niklas Danielsson
Christian Dreyer		Julia Lindfors

1.4. Allmän ekonomisk utveckling

(Källa: Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB))

1.2.1. Den åländska ekonomin

Den åländska ekonomin är direkt och indirekt beroende av förändringar i den internationella omgivningen, i synnerhet av utvecklingen i Finland och Sverige samt förändringar i oljepriset.

Konjunkturinstitutet konstaterade i december att den svenska ekonomins återhämtning tillfälligt brutits i och med den andra vågen av smittspridning. När vaccineringen av stora grupper inleds och smittspridningen avtar väntas hushållens konsumtion ta fart igen, efter att under pandemin ha sparat under året. Finlands bank konstaterar att coronapandemin verkar ha drabbat Finland lindrigare än övriga länder inom euroområdet och att en ekonomisk återhämtning och en förstärkt konjunkturbild väntar efter pandemin. De långsiktiga utsikterna för den finländska ekonomin är däremot svaga. Förtroendet bland de finländska konsumenterna väntas stärkas i takt med att pandemihotet lättar och hushållens sparkvot, som nådde rekordnivåer under 2020, ger utrymme för konsumtion.

Prisutvecklingen på Åland följer vanligtvis relativt nära den som gäller för Finland som helhet. Under det senaste året (2020) sjönk inflationen på Åland mer än i Finland och har varit negativ sedan mars. Den årliga inflationen var på en lägre nivå; -0,4 procent att jämföra med Finlands 0,3.

År 2020 sköt arbetslösheten i höjden på grund av coronapandemin. Det genomsnittliga årsvisa relativa arbetslöshetstalet för 2020 blev 9,5 procent, vilket är den högsta årsnoteringen sedan arbetslöshetsgraden började mätas för Åland.

Både antalet konkurser och antalet berörda anställda minskade från 2019. Detta vittnar om att en konkursvåg, som pandemin befarades orsaka, åtminstone inte inträffat under 2020. Under året har omfattande stödpaket och temporära åtgärder för att skydda företag som drabbats av pandemin utförts. Det är möjligt att vi i stället kommer att se en förhöjd konkursnivå under 2021 eller 2022.

Under 2020 har det skett ett stort tapp i månatlig tillväxt för det privata näringslivets löne- och omsättningssumma. Både den genomsnittliga årsförändringen i omsättningen och lönesumman var mer negativ inom turismnäringen än inom näringslivet som helhet.

Under 2020 sjönk ECB:s långa referensränta (12 månader) ytterligare och har nu legat under nollstrecket för femte året i följd (Figur 4) vilket avspeglar de kontinuerligt låga interbank-räntorna i Europa.

Råoljepriset (Brent) sjönk under 2020 och var cirka 50 USD per fat i slutet av året.

1.2.2. Ålands befolkning

År 2020 översteg Ålands befolkning för första gången 30 000 personer och det slutliga invånarantalet den 31 december är 30 129. Ökningen under 2020 var 245 personer, betydligt mera än 2019 då folkmängden växte med 95 och även större än 2000-talets genomsnitt som är 210 personer per år.

Den del av befolkningen som är under 18 år blev 45 flera under året. Invånarna i åldrarna 18–29 minskade med över 110. En ökning med 140 personer skedde i åldersgruppen 30–49. Befolkningen i åldern 50–64 år ökade med närmare 30 personer. De som har fyllt 65 blev 145 flera, och huvuddelen av ökningen eller 120 personer skedde i åldersgruppen 75–84 år. Ökningen av invånarna som har fyllt 85 är ännu rätt liten, 14 personer under 2020.

Sedan år 2000 har Ålands befolkning ökat med över 4 300 personer. De som har fyllt 50 är nu 3 800 flera, medan befolkningen under 50 år har ökat med bara 500 personer. Den största förändringen

har skett i gruppen 65–74 år, där invånarna har blivit nästan 1 800 flera. De som är 75–84 har ökat med 700 och de som är 85 och äldre med drygt 200. De unga under 18 år är närmare 300 flera nu än för 20 år sedan.

1.2.3. Kommunernas budget 2021

De sammanlagda skatteintäkterna beräknas uppgå till 108 miljoner, vilket är en ökning med 1,7 miljoner jämfört med bokslutet 2019. Jämför man med budgeten (inklusive tilläggsbudget) för 2020 är det en minskning med nio miljoner euro.

Kommunernas sammanlagda årsbidrag beräknas till minus tre miljoner, en minskning jämfört med bokslutet 2019 med fyra miljoner euro. Alla kommuner förutom Hammarland och Mariehamn förväntar sig ett negativt årsbidrag. Ingen av kommunerna har ett årsbidrag som är högre än avskrivningarna. Det sammanlagda resultatet för räkenskapsperioden 2021 budgeteras till -15,2 miljoner. I 2019 års bokslut var resultatet -10,4 miljoner euro. Alla kommuner förväntar sig ett minusresultat.

1.5. Väsentliga förändringar i förbundets verksamhet och ekonomi

1.5.1. Ny organisation

Ålands omsorgsförbund k.f. bytte namn till Kommunernas socialtjänst k.f. (KST) till följd av ett nytt grundavtal som delvis trädde i kraft 1.1.2020. Den 1.1.2021 trädde avtalet i kraft till fullo och därefter innefattar KST:s verksamhet all den socialvård som enligt lag ankommer kommunerna i enlighet med 1 § LL om kommunalt samordnad socialtjänst (ÅFS 2016:2) och kommunalförbundet utgör ett för Åland gemensamt socialvårdsområde. I enlighet med grundavtalet höjdes grundkapitalet från 11 202,15 till 2 000 000 euro per 31.12.2020.

Året har präglats av arbetet med att skapa förutsättningar för kommunalförbundets nya verksamhet. En projektledare för bildandet av KST har belastat personalkostnaderna, liksom en timanställd administratör. Såväl administrativa som juridiska tjänster har köpts in för genomförandeprocessen. Hyreskostnader har tillkommit för flytt av personalen till andra lokaler. Datorer, telefoner och tillbehör har införskaffats inför uppstarten av den nya organisationen och installationsarbete i anslutning till detta har genomförts. Inför uppstarten av den nya verksamheten har man också haft utgifter för framtagande av en e-tjänstplattform, anskaffande av datalager och Office 365. För 2020 erhöll förbundet ett bidrag från landskapet om totalt 301 000 euro för samordning av KST som täckte en del av ovanstående kostnader. Ovanstående kostnader har inte beaktats i budgeten för 2020. Bidraget från landskapet har inte heller budgeterats. Då köp av datorer täcktes av bidraget, bokfördes detta bland driftskostnaderna och det budgeterade investeringsanslaget om 105 000 euro blev därmed oförbrukat.

Kostnader för implementering av Abilita Socialvård har tagits upp som en investering till ett belopp om drygt 141 000 euro med avdrag för finansieringsandelen från landskapet om 85 %, netto drygt 21 000 euro.

1.5.2. Pandemin

All verksamhet inom KST har påverkats kraftigt av pandemin och de restriktioner och riktlinjer som tillkommit för att minska risken för smittspridning i samhället. Detta har synts tydligt i den dagliga verksamheten inom specialomsorgen, där antalet närvarodagar är betydligt lägre än budgeterat. På grund av de rådande restriktionerna har klienter som bor hemma hos anhöriga eller inom boendestödet inte deltagit i den dagliga verksamheten i samma utsträckning som planerat. Trots den lägre närvaron har personalkostnaderna ökat då man till följd av pandemin tvingats till mindre klientgrupper och därmed högre personaltäthet.

Även andra delar av specialomsorgens verksamhet har haft lägre antal närvarodagar till följd av pandemin. Därtill har stora delar av planerad utbildning och fortbildning under 2020 ställts in eller skjutits på framtiden.

KST har ansökt om statsstöd för extra kostnader orsakade av pandemin till ett belopp om 64 482,55 euro avseende 2020. Efter ansökan gör social- och hälsovårdsministeriet en bedömning om vad som ska ersättas. Då omfattningen av en eventuell ersättning är oklar har ingen intäkt avseende detta tagits upp i bokslutet för 2020.

1.5.3. Förbundets fastigheter

Målsättningen i budgeten för 2020 var att hitta en ny och större lokal för dagverksamheten. Detta har inte uppnåtts. Ett arbete med att se på specialomsorgens samtliga lokaler har dock påbörjats under året och för det ändamålet tillsattes en kommitté under årets första kvartal bestående av presidiet i förbundsstyrelsen, koordinerande chef samt metod- och kvalitetschef.

Planerat underhåll för förbundets fastigheter har utförts under året genom köp av tjänster.

Åkersvängens köksrenovering, med ett anslag om 40 000 euro genomfördes inte. Utbyggnad av boendets parkering genomfördes för drygt 10 000 euro. Takrenovering utfördes på Tistelgränd för närmare 39 000 euro. Till Hildas hus anskaffades ett bubbelkar för drygt 10 000 euro.

På Blåbärsstigen genomfördes planerad våtrumsrenovering för drygt 22 000 euro och även budgeterad takrenovering för drygt 37 000 euro. Kostnaderna för staket underskred det budgeterade anslaget om 10 000 euro och drygt 4 000 euro bokfördes som driftskostnader i enlighet med fastslagna principer i förbundets avskrivningsplan.

Projektet med markiser och innertak på Maskrosen för 11 000 euro genomfördes inte.

1.5.4. Finansiering

Under året förföll ett lån hos Nordea med en slutamortering om 911 250 euro. Som refinansiering lyftes ett nytt lån om 900 000 euro hos Andelsbanken.

1.5.5. Övrigt

Under 2020 skötte KST fortsättningsvis specialfritidshemmet Galaxen i förbundets lokaler på Svedgränd i Mariehamn. Målsättningen i budgeten 2020 var att föra över huvudmannaskapet till bildningsväsendet. Detta skedde vid årsskiftet 2020–2021, då Södra Ålands högstadiedistrikt övertog detta ansvar. Verksamheten bedrivs fortsättningsvis i samma lokaler med högstadiedistriktet som hyresgäst.

Under året har inte all ordinarie personal inom förvaltningen varit på plats. Full bemanning på alla positioner har uppnåtts först under 2021.

Möbler för drygt 35 000 euro har inköpts till förvaltningen och omsorgsenheterna under 2020.

1.6. Förbundets personal

1.6.1. Antal anställda

Personalen inom Kommunernas socialtjänst k.f. består i majoritet av personer som arbetar i direkt klientarbete som vårdare eller handledare. Många arbetar deltid, framför allt personer som är anställda i periodarbetstid. Då utrymme för ökad personalvolym har funnits har den deltidsanställda personalen erbjudits utökad arbetstid framom att ny personal har anställts.

Personal	Årsarbetare	Årsverken	Årsverken
	Budget 2020	Utfall 2020	Utfall 2019
Förvaltning			
Allmän- och ekonomiförvaltning	9,00	10,70	9,55
Fastighetsförvaltning	1,00	0,88	1,03
Socialförvaltning	3,00	2,25	2,13
Totalt	13,00	13,83	12,71
Gruppboende			
Förmän	7,00	6,14	6,28
Kock	1,00	0,99	1,00
Vårdpersonal	85,50	97,40	95,06
Totalt	93,50	104,53	102,34
Daglig verksamhet			
Förmän	3,00	2,95	3,09
Chaufför	1,00	1,00	1,00
Vårdpersonal	31,28	34,58	33,55
Totalt	35,28	38,53	37,64
Övriga verksamheter			
Korttidsboende	5,50	5,30	4,69
Boendestöd	3,20	3,05	2,94
Specialfritidshem	3,38	3,11	3,33
Totalt	12,08	11,46	10,96
Totalt	153,86	168,35	163,65

Vårdpersonal innefattar anställda som har klientnära arbete.

Antal årsverken för 2019 och 2020 är beräknade på samtliga anställda inkluderande sjuk-, moderskaps- och semestervikarier samt övrig tillfällig personal. Budgeterat antal anställda omfattar endast årsarbetare och där ingår inte ospecificerade anställningar. Budgeterade personalkostnader inkluderar dock beräknade kostnader för vikarier.

Under 2020 har förbundet haft anställd personal motsvarande 168,35 helårsverk jämfört med 163,35 under 2019. Budgeterade årsarbetare för 2020 var 153,86 och inkluderar inte ospecificerade anställningar. Löner och arvoden uppgick till sammanlagt 7 261 808 euro under 2020 jämfört med 7 060 758 euro under 2019.

Av de 215 anställda inom förbundet per 31.12.2020 var 190 kvinnor och 25 män. Alla ska behandlas likvärdigt oavsett könstillhörighet, -identitet eller uttryck. Vid lika meriter ska positiv särbehandling tillämpas för det underrepresenterade könet.

1.6.2. Friskvård och hälsa

Personalen har haft tillgång till lagstadgad företagshälsovård utökad med sjukvård på allmänläkarnivå, tillhandahållen av Cityläkarna Ab. I den lagstadgade företagshälsovården ingår hälsoundersökningar inklusive vissa laboratorieprover (regelbundna hälsoundersökningar vart tredje år och hälsoundersökningar för nyanställda). Därtill bekostas läkar- och hälsovårdarbesök där orsaken till besöket berör arbetsplatsens förhållanden, trepartssamtal och övriga ärenden samt sjukvård på allmänläkarnivå. Bruttokostnaden för företagshälsovården uppgick till 55 531 euro jämfört med 60 827 euro under 2019. Enligt regelverket väntas FPA ersätta i storleksordningen 50 procent av kostnaderna. Ersättningen för 2020 är ännu inte fastställd. Företagshälsovården har varit en viktig aktör i fråga om hantering av arbetsmiljön och i agerandet för enskilda anställdas behov.

Friskvård erbjuds tillsvidareanställd personal och långtidsvikarier med ett maximalt belopp om 150 euro/år och anställd. Totalt har 19 281 euro använts till friskvård under 2020, motsvarande summa för 2019 var 19 958 euro. Årligen håller respektive förman medarbetarsamtal med var och en av de anställda.

Personalens frånvaro beror till största delen på lagstadgad semester medan den näst högsta frånvaroorsaken är sjukfrånvaro. Totalt registrerades 5 064 frånvarodagar, vilket är högre än 2019 då det totala antalet frånvarodagar var 4 696 st. En stor del av frånvaron kan tillskrivas den pågående pandemin och de riktlinjer som KST har haft under den tiden. Personalen har uppmanats att stanna hemma vid minsta förkylningssymptom. 7 dagars frånvaro utan intyg har varit tillåten.

En arbetsgrupp har gjort upp en åtgärdsplan för att åstadkomma lägre sjukfrånvaro. I det dagliga arbetet följs arbetsgruppens åtgärdsplan som bland annat innefattar följande:

- Sjukfrånvarostatistik redovisas kvartalsvis.
- Orsaker till sjukfrånvaro analyseras fortlöpande.
- Personalrotation möjliggörs.
- Introduktionsutbildning ges till nya föreståndare.
- Bry-sig-om-samtal hålls med personal då sjukfrånvarotillfällena uppgår till sex tillfällen per år eller till tre tillfällen under en tremånadsperiod.
- Regelbundna medarbetarsamtal ska hållas minst en gång per år för att tillsammans med delaktighet i verksamheten medverka till en positiv arbetsanda.

Sjukfrånvaron inom förbundet är i likhet med andra organisationer inom vård och omsorg relativt hög. Enligt Ålands kommunförbunds rekommendation gällande utvärdering av personalledning, resultat och kompetens, "Rekommendation om personalresurser i kommunsektorn", vilken hänvisas till i cirkulär 2/2017, beräknas sjukfrånvarodagarna totalt i förhållande till årets arbetsdagar totalt.

Sjukfrånvaron har med ovanstående beräkningssätt som grund under de senaste åren utvecklats enligt följande:

2020	9,5 %
2019	8,3 %
2018	9,6 %

FPA betalar sjukdagpenning för tiden efter att självrisktiden har utgått. Självrisktiden är i regel insjuknandedagen och de åtta därpå följande vardagarna. Som vardag räknas även lördagar och dag före helg. Av samtliga 5 064 sjukfrånvarodagar hörde 1 509 dagar till självrisktiden. Motsvarande siffra för 2019 var 1 184. Helt oavlönad sjukfrånvaro uppgick till 342 dagar, vilket är en minskning från 2019 års 843 dagar. Sjukskrivningar är inte alltid arbetsrelaterade och de kan även bero på psykisk ohälsa. Flertalet anställda har dock väldigt måttlig sjukfrånvaro eller ingen sjukfrånvaro överhuvudtaget.

Antalet sjukfrånvarodagar på grund av arbetsolycksfall uppgick till 45 dagar. Total noterades 12 arbetsolycksfall. 2019 inträffade 20 arbetsolycksfall som resulterade i 43 dagars frånvaro.

1.6.3. Utbildning

Det finns möjlighet för all personal inom förbundet att anhölla om att delta i utbildning eller fortbildning. Utöver denna möjlighet ordnas i vanliga fall interna utbildningar och fortbildningar. Under 2020 har detta emellertid i hög grad påverkats av pandemin. Fortbildningen för den klientnära personalen har i princip uteslutande bestått av den ordinarie klientcentrerade metodhandledningen. Till stor del har denna genomförts via länk.

1.7. Kvalitet

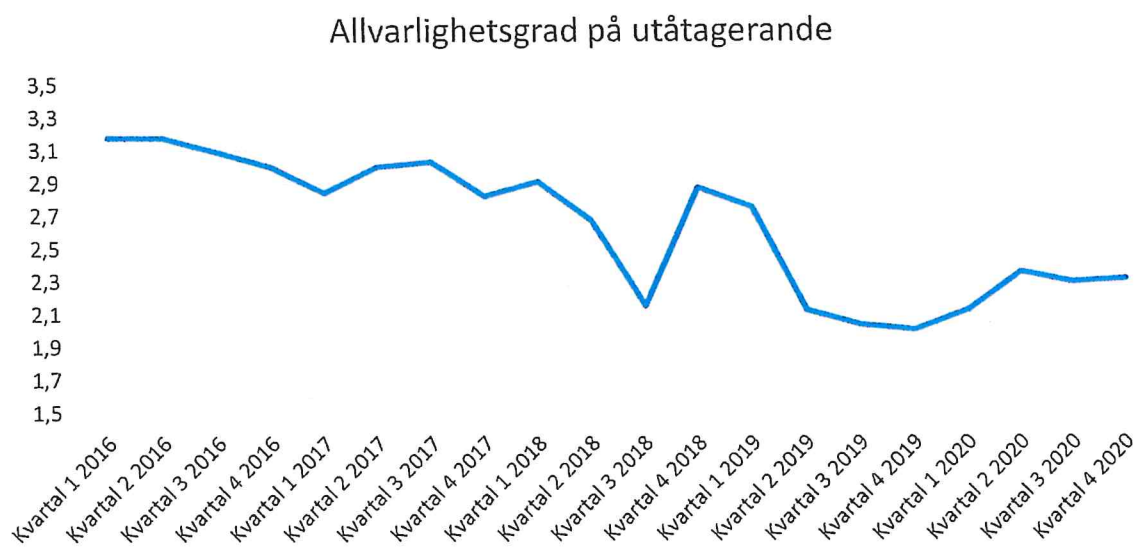
Klientarbetet inom specialomsorgen följer en tydlig rutin, där det kring varje klient finns en kartläggning, genomförandeplan, skrivna instruktioner och ett bestämt utvärderingssätt för varje mål. Klientens behov, mående och status journalförs på daglig basis i det elektroniska journalföringssystemet. För att hitta rätt strategier, metoder och pedagogiska instrument erhåller samtliga enheter regelbunden och klientcentrerad metodhandledning.

På årsbasis görs en sammanställning av antalet tillbudsrapporter som skrivs. De rapporterade tillbuden handlar främst om tillfällen där klienter agerat ut och medicinavvikelser. Just dessa kategorier kan också anses vara ett kvalitetsmått, såtillvida att man strävar efter en frånvaro av dem. Medicinavvikelser kan innebära en fara för klienten. Utåtagerande är nästan alltid ett uttryck för frustration.

Vid de medicinavvikelser som skett har personal följt de handlingsplaner som finns på enheterna. I de fall där man behövt konsultera sjukvården har inget varit så allvarligt att det krävt annan åtgärd från sjukvården än att ny eller rätt medicin utdelats.

Tillbuden som rör utåtagerande från klienter har tyvärr ökat i antal under 2020.

Det viktigaste är alltid att allvarlighetsgraden i utåtagerande är så lågt som möjligt. Där ser trenden sedan 2016 något mer positiv ut, även om den ökat sedan förra året. Allvarligheten skattas på en skala från 1 till 5, där 1 betyder verbalt utåtagerande och 5 betyder fysiskt utåtagerande som kräver läkarvård. Sannolikt, även om det inte går att säga helt säkert, är det en följd av de restriktioner som gällt under året. Dessa är ofta livskvalitetssänkande och för förbundets målgrupp också extra svåra att förstå.

1.8. Uppskattning av den sannolika kommande utvecklingen

Arbetet med samordningen av kommunernas socialvård fortsätter under 2021. Den nya organisationen ska komma på plats och hitta sina former. Detta kommer att prägla arbetet under det kommande verksamhetsåret och administrationen kommer att ha en hög belastning. Därutöver kommer utmaningen att tillämpa den nya socialvårdslagen.

Pandemiläget förväntas påverka verksamheten fortsättningsvis, bland annat vad gäller klienternas ekonomi och hälsa, närvaron i specialomsorgens verksamheter, socialvårdens besöksfrekvens, förbundets personalkostnader, men även på grund av andra åtgärder som krävs på grund av smittoläget.

Utgifterna i budgeten för 2021 baserade sig på socialvårdens verksamhetsstatistik från Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB). Vid uppgörandet konstaterades att det fanns en osäkerhet i uppgifterna, både gällande huruvida samtliga utgifter fanns med i underlaget och huruvida de budgeterade nivåerna motsvarade det faktiska behovet under 2021. Kostnadsuppföljningen under 2021 kommer att vara viktig för att kunna analysera den ekonomiska utvecklingen i den nya organisationen. Utvecklingen hittills tyder inte på några alarmerande kostnadsnivåer, men då verksamheten ännu är under uppbyggnad är det för tidigt att sja om budgetens tillräcklighet.

1.9. Intern kontroll och riskhantering

Syftet med den interna övervakningen inom förbundet är att säkerställa att verksamheten är effektiv och att de beslut som fattas bygger på korrekt information. Via intern kontroll ska förverkligandet av uppställda mål och iakttagande av lagar, förordningar och fattade beslut säkerställas.

Under 2020 pågick arbetet med en policy för intern kontroll och riskhantering. Denna antogs av förbundsstyrelsen den 16 mars 2021. Den interna kontrollen och riskhanteringen är i ett relativt tidigt skede i kommunalförbundets verksamhet, och målsättningen är att stegvis integrera förhållningssättet under de kommande åren. Målsättningen är att den interna kontrollen och riskhanteringen är implementerad senast då mandatperioden 2024–2027 inleds.

Förbundets organisation är fastslagen i förvaltningsstadgan, grundavtal, instruktioner, budget och bokslut. Avsikten ska vara att upprätthålla, främja och förbättra verksamhetens resultat och minimera kostnader för olika slag av skador. Till den interna övervakningen ska även höras att tillse att alla nivåer i organisationen informeras om syftet med förbundets verksamhet. Den interna övervakningen ska också vara en försäkring om att det i tillräcklig utsträckning förekommer samarbete på alla nivåer i organisationen.

Tjänsteinnehavare med beslutanderätt är skyldig att, i löpande nummerordning, föra förteckning över fattade tjänstemannabeslut.

Faktura för betalning ska granskas och godkännas av minst två skilda personer anställda i förbundet. Förbundet har elektronisk fakturahantering, vilket innebär att varje faktura hanteras av minst två personer som elektroniskt signerar den, innan utbetalning kan ske. Det nuvarande systemet för elektronisk fakturahantering är inte anpassat för utländsk valuta, så fakturor med annan valuta än euro hanteras manuellt.

Förbundets avtal finns samlade i mappar och förvaras i brandsäkert arkiv. Förbundets verksamhet och tillgångar är försäkrade mot skador i tillräcklig omfattning.

Olycksfalls- och tillbudsrapporteringen inom förbundet är systematisk och sammanställs kontinuerligt gällande såväl klienter som arbetsolycksfall. Arbetsolycksfallen medför automatiskt att företagshälsovård och försäkringsbolag involveras.

1.10. Ekonomisk översikt

1.10.1. Räkenskapsperiodens resultat

Resultaträkning	2020	2019
Belopp i 1 000 euro		
Verksamhetsintäkter	11 651	11 174
Verksamhetskostnader	-11 411	-10 945
Verksamhetsbidrag	240	229
<i>Finansiella intäkter och kostnader</i>		
Övriga finansiella intäkter	0	0
Räntekostnader	-29	-30
Övriga finansiella kostnader	-3	-5
Årsbidrag	208	194
Avskrivningar	-223	-200
Räkenskapsperiodens resultat	-15	-6
Bokslutsdispositioner	15	6
Räkenskapsperiodens över-/underskott	0	0
Resultaträkningens nyckeltal	2020	2019
Verksamhetsintäkter/Verksamhetskostnader, %	102,1 %	102,1 %
Årsbidrag/Avskrivningar, %	93,2 %	97,0 %

1.10.2. Finansieringsanalys

Finansieringsanalys	2020	2019
Belopp i 1 000 euro		
Verksamhetens kassaflöde		
Årsbidrag	208	194
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringsutgifter	-297	-214
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	120	0
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	31	-20
Finansieringens kassaflöde		
<i>Förändringar i lånebeståndet</i>		
Ökning av långfristiga lån	900	1 075
Minskning av långfristiga lån	-1 277	-339
Förändring av kortfristiga lån	50	-132
Förändringar i eget kapital	1 989	0
Övriga förändringar i likviditeten	-493	844
Finansieringens kassaflöde	1 170	1 449
Förändring av likvida medel	1 201	1 429
Likvida medel 31.12	2 645	1 444
Likvida medel 1.1	1 444	15
Finansieringsanalysens nyckeltal		
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år (1 000 euro)	-730	-1 618
Intern finansiering av investeringar, %	117,4 %	90,6 %
Låneskötselbidrag	0,19	0,45
Likviditet, kassadagar	74,5	45,2

Intern finansiering av investeringar, % = årsbidrag / egenanskaffningsutgiften för investeringar x 100

Egenanskaffningsutgiften för investeringar = investeringsutgifter – finansieringsandelar för investeringsutgifter

Låneskötselbidrag = (årsbidrag + räntekostnader) / (räntekostnader + amorteringar på lån)

Likviditet, kassadagar = 365 dagar x likvida medel 31.12 / Kassabetalningar under räkenskapsperioden

Kassabetalningar = verksamhetskostnader + räntekostnader + övriga finansiella kostnader + investeringsutgifter + minskning av långfristiga lån

1.10.3. Balansräkning

Balansräkning	31.12.2020	31.12.2019
Belopp i 1 000 euro		
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Immateriella tillgångar		
Immateriella rättigheter	4	9
Förskottsbetalningar	23	0
	<hr/>	<hr/>
	27	9
Materiella tillgångar		
Mark- och vattenområden	15	15
Byggnader	4 747	4 825
Maskiner och inventarier	57	40
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	0	4
	<hr/>	<hr/>
	4 819	4 884
Placeringar		
Aktier och andelar	1	1
	<hr/>	<hr/>
	1	1
BESTÅENDE AKTIVA TOTALT	4 847	4 893
FÖRVALTADE MEDEL		
Donationsfondernas medel	469	472
FÖRVALTADE MEDEL TOTALT	469	472
RÖRLIGA AKTIVA		
Fordringar		
<i>Kortfristiga fordringar</i>		
Kundfordringar	211	226
Övriga fordringar	97	98
Resultatregleringar	660	77
	<hr/>	<hr/>
	968	401
Kassa och bank		
Kassa och bank	2 645	1 444
	<hr/>	<hr/>
	2 645	1 444
RÖRLIGA AKTIVA TOTALT	3 613	1 845
AKTIVA TOTALT	8 929	7 210

Balansräkning	31.12.2020	31.12.2019
Belopp i 1 000 euro		
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Grundkapital	2 000	11
EGET KAPITAL TOTALT	2 000	11
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER		
Avskrivningsdifferens	260	275
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER TOTALT	260	275
FÖRVALTAT KAPITAL		
Donationsfondernas kapital	469	472
FÖRVALTAT KAPITAL TOTALT	469	472
FRÄMMANDE KAPITAL		
Långfristigt		
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	1 887	2 111
Lån från offentliga samfund	1 422	1 575
	<hr/>	<hr/>
	3 309	3 686
Kortfristigt		
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	235	185
Lån från offentliga samfund	153	153
Erhållna förskott	0	121
Leverantörsskulder	397	373
Övriga skulder	160	139
Resultatregleringar	1 946	1 795
	<hr/>	<hr/>
	2 891	2 766
FRÄMMANDE KAPITAL TOTALT	6 200	6 451
PASSIVA TOTALT	8 929	7 210

Balansräkningens nyckeltal	31.12.2020	31.12.2019
Soliditet, %	25,3 %	4,0 %
Relativ skuldsättningsgrad, %	53,2 %	56,7 %
Lånestock 31.12, 1 000 euro	3 697	4 023
Lån och hyresansvar 31.12, 1 000 euro	4 128	4 430

Soliditet, % = (eget kapital + avskrivningsdifferens och reserver) / (hela kapitalet – erhållna förskott) x 100

Relativ skuldsättningsgrad, % = (främmande kapital – erhållna förskott) / driftsinkomster x 100

Driftsinkomster = verksamhetsintäkter + skatteinkomster + landskapsandelar för driftsekonomin)

Lånestock = främmande kapital – (erhållna förskott + leverantörsskulder + resultatregleringar + övriga skulder)

Lån och hyresansvar = lånestock + hyresansvar

1.10.4. Totala inkomster och utgifter

Totala inkomster och utgifter	2020	2019
Belopp i 1 000 euro		
INKOMSTER		
Verksamhet		
Verksamhetsintäkter	11 651	11 174
Övriga finansiella intäkter	0	0
Investeringar		
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	120	0
Finansieringsverksamhet		
Ökning av långfristiga lån	900	1 075
Ökning av kortfristiga lån	50	0
Ökning av eget kapital	1 989	0
Totala inkomster	14 710	12 249
UTGIFTER		
Verksamhet		
Verksamhetskostnader	11 411	10 945
Räntekostnader	29	30
Övriga finansiella kostnader	3	5
Investeringar		
Investeringsutgifter	297	214
Finansieringsverksamhet		
Minskning av långfristiga lån	1 277	339
Minskning av kortfristiga lån	0	132
Totala utgifter	13 016	11 664
Totala inkomster - totala utgifter	1 693	584
Avstämning	2020	2019
Förändring av likvida medel	1 201	1 429
Övriga förändringar i likviditeten	493	-844
Totalt	1 693	584

2. BUDGETUTFALL

2.1. Driftsekonomidelens utfall

2.1.1. Förbundsstämman

Belopp i euro	Budget 2020	Förändr i budget 2020	Budget inkl. ändr 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Utfall 2019
Verksamhetskostnader						
Personalkostnader	-4 000	0	-4 000	-5 170	-1 170	-2 080
Köp av tjänster	-1 000	0	-1 000	-1 409	-409	-836
Material, förnödenheter och varor	0	0	0	-241	-241	-256
Övriga verksamhetskostnader	0	0	0	-403	-403	-242
Verksamhetskostnader totalt	-5 000	0	-5 000	-7 223	-2 223	-3 414
Förvaltningsintäkter	5 000	0	5 000	7 223	2 223	3 414
Netto efter interna överföringar	0	0	0	0	0	0

Förbundsstämman fungerar som förbundets högsta beslutande organ och beräknades att sammanträda två gånger under året.

Förbundsstämman sammanträdde tre gånger under året och ordförande för förbundsstämman var Berit Hampf från Saltvik. Förbundsdirektör Katarina Dahlman fungerade som stämmans sekreterare.

2.1.2. Förbundsstyrelsen

Belopp i euro	Budget 2020	Förändr i budget 2020	Budget inkl. ändr 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Utfall 2019
Verksamhetskostnader						
Personalkostnader	-8 200	0	-8 200	-22 029	-13 829	-5 667
Köp av tjänster	-22 000	0	-22 000	-4 619	17 381	-2 131
Material, förnödenheter och varor	-600	0	-600	-828	-228	-343
Övriga verksamhetskostnader	-20 000	0	-20 000	-8 294	11 706	-10 219
Verksamhetskostnader totalt	-50 800	0	-50 800	-35 770	15 030	-18 360
Förvaltningsintäkter	50 800	0	50 800	35 770	-15 030	18 360
Netto efter interna överföringar	0	0	0	0	0	0

Förbundsstyrelsen fungerar som förbundets högsta verkställande organ och beredande organ för förbundsstämman. Styrelsen företräder också kommunalförbundet och för dess talan om inte förbundsstämman beslutar annat. Anslaget är beräknat för 11 sammanträden under året och omfattar även styrelsens representation vid personalens bemärkelsedagar, pensionering och en årlig personalfest.

Styrelsen sammanträdde 17 gånger under året. Under de två första sammanträdena var Clas Öfverström ordförande och Annika Hambrudd viceordförande. Därefter var Runar Karlsson ordförande och Katrin Sjögren viceordförande. Förbundsdirektör Katarina Dahlman var föredragande och sekreterare.

May Rotz minnesfond

Fonden består av medel som tillfallit förbundet. genom testamente. Fonden, som inte ingår i budgeten, förvaltas av en särskild fondstyrelse vilken utses av kommunalförbundets styrelse. För mandatperioden 2020–2023 utsågs Christian Dreyer (ordförande), Susann Fagerström (vice ordförande), Benita Lindfors, Erik Weyand och Jenny Lundström som medlemmar i fondstyrelsen. Förbundsdirektör Katarina Dahlman har fungerat som sekreterare.

Av fondens avkastning utdelas stipendier till förbundets servicetagare och personal. Under år 2020 beviljade fondstyrelsen totalt 2 074 euro för 6 olika ändamål.

Förvaltningen av minnesfondens aktieportfölj sköts enligt avtal av Ålandsbanken.

Minnesfondens resultat för år 2020 uppvisar ett underskott om 2 509,41 euro.

2.1.3. Revisorer

Belopp i euro	Budget 2020	Förändr i budget 2020	Budget inkl. ändr 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Utfall 2019
Verksamhetskostnader						
Köp av tjänster	-8 000	0	-8 000	-8 410	-410	-17 948
Material, förnödenheter och varor	-150	0	-150	-258	-108	-163
Verksamhetskostnader totalt	-8 150	0	-8 150	-8 669	-519	-18 112
Förvaltningsintäkter	8 150	0	8 150	8 669	519	18 112
Netto efter interna överföringar	0	0	0	0	0	0

Revisorerna utför granskning av förbundets förvaltning och ekonomi. För varje mandatperiod utser förbundsstämman tre revisorer med personliga ersättare. En revisor inom gruppen har OFGR-behörighet.

För mandatperioden 2020–2023 utsåg förbundsstämman följande revisorer:

Ordinarie medlem	Ersättare
KPMG/Martin Slotte (OFGR)	Kirsi Sova
Robert Lindfors	Marywonne Mäkilä
Erika Sjölund	Marika Willstedt

Revisorerna gjorde en mellanrevision 27.10.2020. Revidering av 2020 års räkenskaper utfördes 12.04.2021.

2.1.4. Råd och kommittéer

Belopp i euro	Budget 2020	Förändr i budget 2020	Budget inkl. ändr 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Utfall 2019
Verksamhetskostnader						
Personalkostnader	-5 550	0	-5 550	-5 586	-36	-4 059
Köp av tjänster	-100	0	-100	-302	-202	-116
Verksamhetskostnader totalt	-5 650	0	-5 650	-5 888	-238	-4 175
Förvaltningsintäkter	5 650	0	5 650	5 888	238	4 175
Netto efter interna överföringar	0	0	0	0	0	0

Ett samarbetsorgan för arbetarskydds- och personalfrågor (PAS) utses genom val av arbetstagare och tjänstemän. Mandatperioden är 2018–2021. Personalchefen är förbundets arbetarskyddschef.

I anslaget ingår arbetarskyddsfullmäktige- och förtroendemanna- samt mötesarvoden från samarbetsorganets möten för de som deltar på egen tid. Under 2020 har PAS sammanträtt 8 gånger.

PAS 2020

Monica Öhman-Darnemo	Medlem	Ordförande
Carina Johansson	Suppleant	Vice ordförande
Niklas Hero	Medlem	
Aso Hosseini	Medlem	
Anna Tysk	Medlem	
Ann-Christin Lönnfors	Medlem	Arbetarskyddsfullmäktige
Anu Silander/Anna Moore	Medlem	Arbetsgivarrepresentant, arbetarskyddschef
Therese Båge	Suppleant	
Sonja Lumme	Suppleant	
Natalie Ramström	Suppleant	
Emmy Welin	Suppleant	
Gunilla Wikholm-Eriksson	Suppleant	

2.1.5. Allmän- och ekonomiförvaltning

Belopp i euro	Budget 2020	Förändr i budget 2020	Budget inkl. ändr 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Utfall 2019
Verksamhetsintäkter						
Bidrag från landskapet	0	0	0	310 241	310 241	82 000
Övriga understöd och bidrag	27 500	0	27 500	30 646	3 146	28 526
Övriga intäkter	0	0	0	1 382	1 382	8 971
Verksamhetsintäkter totalt	27 500	0	27 500	342 270	314 770	119 497
Verksamhetskostnader						
Personalkostnader	-630 891	0	-630 891	-698 240	-67 349	-545 431
Köp av tjänster	-139 320	0	-139 320	-322 509	-183 189	-225 438
Material, förnödenheter och varor	-21 200	0	-21 200	-117 327	-96 127	-21 153
Hyreskostnader	-2 450	0	-2 450	-9 561	-7 111	-937
Övriga verksamhetskostnader	0	0	0	-2 193	-2 193	-122
Verksamhetskostnader totalt	-793 861	0	-793 861	-1 149 830	-355 970	-793 081
Interna hyreskostnader	-35 583	0	-35 583	-27 809	7 773	-27 931
Förvaltningsintäkter	801 943	0	801 943	835 370	33 427	701 515
Netto efter interna överföringar	0	0	0	0	0	0
Nyckeltal						
Antal årsverken	9,0	0,0	10,0	10,7	1,7	9,6

Antal årsverken för 2019 och 2020 är beräknade på samtliga anställda inkluderande sjuk-, moderskaps- och semestervikarier samt övrig tillfällig personal. Budgeterat antal anställda omfattar endast årsarbetare och där ingår inte ospecificerade anställningar.

Verksamhetsområde

Till förbundets allmän- och ekonomiförvaltning hör ekonomikanslipersonal, kanslist och ledningsgruppens medlemmar; ekonomi-, personal-, metod- och kvalitetschefens samt koordinerande chefens uppgiftsområden samt omsorgsdirektören, förutom servicechefen.

Ekonomiförvaltningens kostnader fördelas ut på de olika verksamhetsformerna till hälften baserat på antal anställda inom verksamhetsområdet och till hälften på verksamhetsområdets nettokostnader.

Målsättning

Intern kontroll

Den interna kontrollen genomförs enligt gällande riktlinjer och visar godkända resultat alternativt åtgärder för att komma till rätta med hittade brister.

Kvalitetssäkra förvaltningens arbete

Säkerställa att resurser används kostnadseffektivt på kansliet, genom att göra mätningar på att det som skall bli gjort faktiskt blir gjort, i rätt tid, av rätt person och på rätt sätt.

KST (Kommunernas socialtjänst)

Ålands omsorgsförbund skall under året bli klara att ombildas till Kommunernas socialtjänst.

Måluppfyllelse

Intern kontroll

Under 2020 pågick arbetet med en policy för intern kontroll och riskhantering. Denna antogs av förbundsstyrelsen den 16 mars 2021. Den interna kontrollen och riskhanteringen är i ett relativt tidigt skede i kommunalförbundets verksamhet, och målsättningen är att stegvis integrera förhållningssättet under de kommande åren. Målsättningen är att den interna kontrollen och riskhanteringen är implementerad senast då mandatperioden 2024-2027 inleds.

Kvalitetssäkra förvaltningens arbete

Mätningar har inte utförts. Under året har inte all ordinarie personal varit på plats. Full bemanning på alla positioner har uppnåtts först under 2021.

KST (Kommunernas socialtjänst)

Året har präglats av arbetet med att skapa förutsättningar för kommunalförbundets nya verksamhet. En projektledare för bildandet av KST har belastat personalkostnaderna, liksom en timanställd administratör. Såväl administrativa som juridiska tjänster har köpts in för genomförandeprocessen. Hyreskostnader har tillkommit för flytt av personalen till andra lokaler. Datorer, telefoner och tillbehör har införskaffats inför uppstarten av den nya organisationen och installationsarbete i anslutning till detta har genomförts. Inför uppstarten av den nya verksamheten har man också haft utgifter för framtagande av en e-tjänstplattform, anskaffande av datalager och Office 365. För 2020 erhöll förbundet ett bidrag från landskapet om totalt 301 000 euro för samordning av KST. Ovanstående kostnader har inte beaktats i budgeten för 2020. Bidraget från landskapet har inte heller budgeterats.

2.1.6. Fastighetsförvaltning

Belopp i euro	Budget 2020	Förändr i budget 2020	Budget inkl. ändr 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Utfall 2019
Verksamhetsintäkter						
Avgiftsintäkter	0,00	0	0	0	0	1 446
Hysesintäkter	224 700	0	224 700	222 550	-2 150	207 960
Verksamhetsintäkter totalt	224 700	0	224 700	222 550	-2 150	209 406
Verksamhetskostnader						
Personalkostnader	-42 835	0	-42 835	-28 593	14 242	-38 180
Köp av tjänster	-233 056	0	-233 056	-244 823	-11 767	-187 550
Material, förnödenheter och varor	-157 000	0	-157 000	-143 913	13 087	-179 054
Hyeskostnader	-311 029	0	-311 029	-268 474	42 555	-277 079
Övriga verksamhetskostnader	-5 640	0	-5 640	-6 333	-693	-6 411
Verksamhetskostnader totalt	-749 560	0	-749 560	-692 136	57 424	-688 275
Avskrivningar enligt plan	-245 910	0	-245 910	-223 437	22 473	-199 966
Förändringar i avskrivningsdifferens	9 000	0	9 000	15 226	6 226	5 971
Interna hyresintäkter	761 770	0	761 770	677 796	-83 973	672 863
Netto efter interna överföringar	0	0	0	0	0	0
Nyckeltal						
Antal årsverken	1,0	0	1,0	0,9	-0,1	1,0

Antal årsverken för 2019 och 2020 är beräknade på samtliga anställda inkluderande sjuk-, moderskaps- och semestervikarier samt övrig tillfällig personal. Budgeterat antal anställda omfattar endast årsarbetare och där ingår inte ospecificerade anställningar.

Verksamhetsområde

Underhåll av förbundets 8 fastigheter samt inventarieunderhåll vid 10 hyrda lokaler.

Fastighetsskötseln sköts genom inköp av externa tjänster. Fastighetsservicen omfattar även förbundets lokalvård. I fastighetskostnaderna ingår också förbundets data- och telefonkostnader.

Kostnaderna för fastighetsservice fördelas ut på verksamhetsformerna genom en internhyra som baseras på verksamheternas ytor.

Målsättning

Följa underhållsplan

Det finns en för förbundets fastigheter fastslagen underhållsplan och den skall följas.

Kvalitetssäker och kostnadseffektiv fastighetsskötsel

Senast under december 2020 skall förbundet ha en plan för en kvalitetssäker och kostnadseffektiv fastighetsskötsel.

Måluppfyllelse

Följa underhållsplan

Planerat underhåll för förbundets fastigheter har utförts under året genom köp av tjänster.

Kvalitetssäker och kostnadseffektiv fastighetsskötsel

Ingen plan har gjorts upp på grund av resursbrist.

2.1.7. Socialförvaltning/Omsorgsbyrå

Belopp i euro	Budget 2020	Förändr i budget 2020	Budget inkl. ändr 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Utfall 2019
Verksamhetsintäkter						
Omsorgsbyrå/kommunandel	53 719	0	53 719	26 059	-27 660	42 079
Försäljningsintäkter	0	0	0	0	0	0
Övriga intäkter	0	0	0	0	0	0
Verksamhetsintäkter totalt	53 719	0	53 719	26 059	-27 660	42 079
Verksamhetskostnader						
Personalkostnader	-166 405	0	-166 405	-65 880	100 526	-104 776
Köp av tjänster	-31 100	0	-31 100	-25 385	5 715	-49 076
Material, förnödenheter och varor	-7 000	0	-7 000	-366	6 634	-1 801
Övriga verksamhetskostnader	0	0	0	0	0	0
Verksamhetskostnader totalt	-204 505	0	-204 505	-91 631	112 875	-155 653
Interna hyreskostnader	-10 372	0	-10 372	-12 606	-2 234	-12 661
Förvaltningsintäkter	161 158	0	161 158	78 178	-82 981	126 236
Netto efter interna överföringar	0	0	0	0	0	0
Nyckeltal						
Antal besök	397	0	397	196	-201	216
Pris/besök	135,31	0	135,31	132,96	-2,36	194,81
Antal årsverken	3,0	0	3,0	2,3	-0,8	2,1

Antal årsverken för 2019 och 2020 är beräknade på samtliga anställda inkluderande sjuk-, moderskaps- och semestervikarier samt övrig tillfällig personal. Budgeterat antal anställda omfattar endast årsarbetare och där ingår inte ospecificerade anställningar.

Omsorgs- byrå	Kommunandelar			Antal besök		
	Budget	Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
	2020	2020		2020	2020	
Brändö	0	0	0	0	0,0	0,0
Eckerö	2 030	199	-1 831	15	1,5	-13,5
Finström	4 601	4 919	318	34	37,0	3,0
Föglö	677	0	-677	5	0,0	-5,0
Geta	2 165	66	-2 099	16	0,5	-15,5
Hammarland	1 218	4 055	2 837	9	30,5	21,5
Jomala	5 818	1 795	-4 023	43	13,5	-29,5
Kumlinge	2 706	133	-2 573	20	1,0	-19,0
Kökar	0	0	0	0	0,0	0,0
Lemland	4 059	399	-3 660	30	3,0	-27,0
Lumparland	0	0	0	0	0,0	0,0
Mariehamn	24 356	12 498	-11 858	180	94,0	-86,0
Saltvik	2 977	1 728	-1 249	22	13,0	-9,0
Sottunga	0	0	0	0	0,0	0,0
Sund	1 759	66	-1 693	13	0,5	-12,5
Vårdö	1 353	199	-1 154	10	1,5	-8,5
Totalt	53 719	26 059	-27 660	397	196	-201

Verksamhetsområde

Servicechefen ansvarar för ledningen och samordningen av verksamheten. Till förvaltningens verksamhetsområde hör rådgivning, information, sociala utredningar, familjearbete, platstilldelning för klienter, beredning av ärenden till ledargruppen och metodhandledning.

Inom socialförvaltningen arbetar servicechefen, förbundets två metodhandledare samt psykologen, den senare som köptjänst.

Omsorgsbyråservice omfattar enskilda klientinsatser, via den lagstadgade ledargruppen för specialomsorger, vid tilldelning eller byte av platser, socialt stöd och även specialpedagogiska och av psykolog ledda individuella insatser.

Antalet besök blev knappt hälften av det budgeterade, vilket har sin förklaring dels i att pandemin satte stopp för besök till såväl psykolog som metodhandledare, dels i att det fanns endast en metodhandledare under de tre första kvartalen. Eftersom såväl personalkostnader som förvaltningskostnader också är lägre än budgeterat blir besökspriset något lägre än budgeterat och betydligt lägre än 2019.

Omsorgsbyråns kostnader beräknas till 25 % av socialförvaltningens totala kostnader (socialförvaltningen totalt inklusive interna hyror 2020: 104 237 euro, 25 % motsvarar 26 059 euro).

Målsättning

Metodhandledning

Minst 75 % av all metodhandledning skall ske i form av intern handledning och all metodhandledning skall ske utifrån principerna i Positive Behaviour Support och interna riktlinjer för klientdokument.

- Nulägesanalys: ungefär 50 % av metodhandledningen sker av extern handledare och ingen konkret kvalitetsgranskning av denna utförs idag.

Måluppfyllelse

Metodhandledning

Drygt 80 % av metodhandledningen inom förbundet har skett i form av intern handledning och all metodhandledning har skett utifrån principerna i Positive Behaviour Support. Den externa handledning som köpts in har genomgått utbildning i metoden. Däremot är den externa handledningen ännu inte helt insatt i förbundets interna riktlinjer för klientdokument.

Ledargrupp

Ledargruppen är ett enligt 23 § specialomsorgslagen (FFS 519:1977) ett lagstadgat tjänstemannaorgan som beslutar i individuella specialomsorgsärenden. Ledargruppen har sammanträtt fyra gånger under året.

Medlemmar i ledargruppen har varit:

- Dahlman, Katarina, förbundsdirektör, ordförande
- Berndtsson Cecilia, vik servicechef, föredragande och sekreterare de två första mötena
- Påvals, Marie-Louise, servicechef, föredragande och sekreterare de två sista mötena
- Hellgren, Jimmy, metod- och kvalitetschef
- Lehtonen, Olli-Pekka, chefsläkare

2.1.8. Gruppboendeservice

Belopp i euro	Budget 2020	Förändr i budget 2020	Budget inkl. ändr 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Utfall 2019
Verksamhetsintäkter						
Försäljningsintäkter	1 750	0	1 750	1 004	-746	1 197
Avgiftsintäkter	196 295	0	196 295	221 057	24 762	197 516
Hysesintäkter	7 937	0	7 937	0	-7 937	5 434
Övriga intäkter	3 500	0	3 500	1 925	-1 575	36 809
Verksamhetsintäkter totalt	209 482	0	209 482	223 986	14 504	240 957
Verksamhetskostnader						
Personalkostnader	-5 540 532	0	-5 540 532	-5 421 642	118 890	-5 523 484
Köp av tjänster	-13 820	0	-13 820	-8 320	5 500	-38 830
Material, förnödenheter och varor	-213 603	0	-213 603	-270 644	-57 041	-218 116
Övriga verksamhetskostnader	-9 140	0	-9 140	-13 295	-4 155	-7 345
Verksamhetskostnader totalt	-5 777 095	0	-5 777 095	-5 713 900	63 194	-5 787 775
Interna hyreskostnader	-390 829	0	-390 829	-343 716	47 113	-345 215
Interna förvaltningskostnader	-668 023	0	-668 023	-642 724	25 300	-585 120
Verksamhetsbidrag	-6 626 465	0	-6 626 465	-6 476 354	150 111	-6 477 153
Kommunandel	6 626 465	0	6 626 465	6 476 354	-150 111	6 477 153
Nyckeltal						
Antal dygn	28 548	0	28 548	27 927	-621	27 814
Medelpris/dygn	232,12	0	232,12	231,90	0	232,87
Antal klienter	78	0	78	79	1	80
Antal årsverken	93,5	0	93,5	104,5	11,0	102,3

Antal årsverken för 2019 och 2020 är beräknade på samtliga anställda inkluderande sjuk-, moderskaps- och semestervikarier samt övrig tillfällig personal. Budgeterat antal anställda omfattar endast årsarbetare och där ingår inte ospecificerade anställningar.

Grupp- boende- service	Kommunandelar			Antal dygn		
	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse
Brändö	0	0	0	0	0	0
Eckerö	391 179	360 248	-30 931	1 464	1 464	0
Finström	697 994	644 551	-53 443	2 928	2 649	-279
Föglö	36 930	66 585	29 655	366	366	0
Geta	125 381	133 169	7 788	732	732	0
Hammarland	459 892	457 535	-2 357	1 830	1 774	-56
Jomala	589 996	685 695	95 699	3 294	3 629	335
Kumlinge	125 760	88 300	-37 460	366	351	-15
Kökar	0	0	0	0	0	0
Lemland	297 581	360 829	63 248	732	732	0
Lumparland	0	0	0	0	0	0
Mariehamn	3 448 241	3 232 895	-215 346	14 640	14 064	-576
Saltvik	328 109	342 804	14 695	1 464	1 464	0
Sottunga	0	0	0	0	0	0
Sund	36 930	37 159	229	366	336	-30
Vårdö	88 473	66 585	-21 888	366	366	0
Totalt	6 626 466	6 476 354	-150 112	28 548	27 927	-621

Kategori	Budget 2020		Utfall 2020	
	Avgift	Antal klienter	Avgift	Antal klienter
1	62,90	3	69,23	3
2	133,20	36	137,03	41
3	203,70	24	203,23	24
4	305,60	9	316,35	5
5	356,80	1	364,38	1
6	431,40	5	432,68	5
Totalt		78		79

Verksamhetsområde

Boendeservicens syfte är att skapa en trygg hemmiljö för klienterna, där de kan leva sina liv med samma möjligheter och rättigheter som alla andra. Det ska vara en miljö där klienterna får möjlighet att utveckla sina färdigheter och sin självständighet. KST strävar hela tiden efter att skapa sammansättningar av klienter på boendeenheterna som skapar möjlighet till såväl gott socialt umgänge som fördelaktig pedagogisk miljö. Detta görs i samarbete med klienter och intressebevakare. Innehållet i servicen kan skilja väldigt mycket från enhet till enhet och från klient till klient.

Totalt finns det knappt 30 personer som av sina hemkommuner är beviljade boendeplats och som idag inte bor i något av KST:s boenden. Av dessa har idag sex personer boendestöd i egen lägenhet och flera av dem klarar sig tillräckligt bra med det, varför ett gruppboende inte är absolut nödvändigt. Ytterligare fyra får sina behov tillgodosedda på andra boenden genom till exempel förmedlade tjänster. Av de återstående är det sju personer som önskat boendeplats tidigast från år

2021. För några personer kan kommunernas äldreomsorgsboenden bli aktuella i stället för gruppboende. Knappa 10 personer bedöms ha ett brådskande behov av gruppboendeplats även om flera av dessa redan erbjudits plats tidigare och då tackat nej.

Den totala kommunandelen för gruppboende är 2,27 % eller cirka 150 000 euro lägre än budget. Den främsta orsaken är lägre personalkostnader. Dygnspriset är marginellt lägre än både budget och jämfört med 2019. Att skillnaden inte är större trots lägre personalkostnader beror främst på att också närvarodygnen är färre än beräknat. Det i sin tur har sin förklaring i att klienter bott hos annan vårdgivare samt att klienter gått bort och platserna har inte omedelbart fyllts upp.

Målsättning

Behörig personal

Vid utgången av år 2020 skall all fast anställd personal vid grupp- och korttidsboende vara behöriga, dels enligt gällande behörighetsförordning, dels enligt Valviras krav.

Kvalitetsmål

Minst 85 % av de individuella målsättningar som sätts upp tillsammans med klienterna skall vara uppnådda eller visa bästa resultat hittills, vid de tidsbestämda genomgångarna av desamma under 2020.

Välmående

Vid en enkätundersökning under året skall minst 85 % av klienterna inom gruppboendeservicen trivas i sitt hem.

Måluppfyllelse

Behörig personal

Det finns fortfarande ett fåtal i den ordinarie personalen som inte är behöriga enligt Valviras krav. Detta beror på att Ålands gymnasium inte hunnit leverera utbildningstillfällen under 2020.

Kvalitetsmål

Måluppfyllelsen är oklar, emedan det fortfarande finns brister i måluppföljningen.

Välmående

Ingen enkätundersökning är genomförd. Fler klienter än vanligt har emellertid givit uttryck för att de inte uppskattat situationen under 2020. Det beror främst på strategierna som valts för att efterleva restriktioner och riktlinjer med anledning av pandemin.

2.1.9. Daglig verksamhet

Belopp i euro	Budget 2020	Förändr i budget 2020	Budget inkl. ändr 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Utfall 2019
Verksamhetsintäkter						
Försäljningsintäkter	2 050	0	2 050	611	-1 439	576
Avgiftsintäkter	66 733	0	66 733	52 018	-14 716	68 278
Övriga intäkter	2 850	0	2 850	200	-2 650	1 985
Verksamhetsintäkter totalt	71 633	0	71 633	52 828	-18 805	70 839
Verksamhetskostnader						
Personalkostnader	-1 852 954	0	-1 852 954	-1 976 039	-123 085	-1 817 476
Köp av tjänster	-117 050	0	-117 050	-92 515	24 535	-115 230
Material, förnödenheter och varor	-154 700	0	-154 700	-132 507	22 193	-134 207
Arbetspeng till klienter	-107 850	0	-107 850	-114 464	-6 614	-117 124
Övriga verksamhetskostnader	-2 590	0	-2 590	-63	2 527	-4 238
Verksamhetskostnader totalt	-2 235 144	0	-2 235 144	-2 315 589	-80 445	-2 188 274
Interna hyreskostnader	-254 972	0	-254 972	-232 092	22 881	-225 215
Interna förvaltningskostnader	-279 393	0	-279 393	-255 471	23 922	-223 833
Verksamhetsbidrag	-2 697 875	0	-2 697 875	-2 750 323	-52 447	-2 566 482
Kommunandel	2 697 876	0	2 697 876	2 750 323	52 447	2 566 482
Nyckeltal						
Antal närvarodagar	20 895	0	20 895	18 566	-2 330	17 551
Medelpris/närvarodag	129,12		129,12	148,14	19,03	146,23
Antal klienter	98	0	98	103,00	5	101,00
Antal årsverken	35,3		35,3	38,5	3,3	37,6

Antal årsverken för 2019 och 2020 är beräknade på samtliga anställda inkluderande sjuk-, moderskaps- och semestervikarier samt övrig tillfällig personal. Budgeterat antal anställda omfattar endast årsarbetare och där ingår inte ospecificerade anställningar.

Daglig verksamhet	Kommunandelar			Antal närvarodagar		
	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse
Brändö	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Eckerö	132 139	144 949	12 810	1 004,0	970,0	-34,0
Finström	291 063	297 037	5 974	2 078,0	1 868,0	-210,0
Föglö	16 848	22 417	5 569	152,0	226,0	74,0
Geta	68 702	61 000	-7 702	627,0	424,0	-203,0
Hammarland	153 439	159 432	5 993	1 255,0	1 152,5	-102,5
Jomala	245 151	268 005	22 854	2 379,0	2 335,5	-43,5
Kumlinge	53 316	35 938	-17 378	502,0	291,5	-210,5
Kökar	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Lemland	93 765	102 145	8 380	502,0	463,5	-38,5
Lumparland	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Mariehamn	1 419 902	1 414 520	-5 382	10 918,0	9 367,0	-1 551,0
Saltvik	154 929	154 944	15	1 004,0	889,5	-114,5
Sottunga	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Sund	28 759	46 908	18 149	223,0	344,0	121,0
Vårdö	39 864	43 029	3 165	251,0	234,0	-17,0
Totalt	2 697 877	2 750 323	52 446	20 895,0	18 565,5	-2 329,5

Kategori	Budget 2020		Utfall 2020	
	Avgift	Antal klienter	Avgift	Antal klienter
1	26,50	16	32,34	22
2	54,10	40	65,93	36
3	89,60	16	108,9	19
4	124,50	9	151,8	9
5	155,70	7	189,3	7
6	180,40	10	219,5	10
Totalt		98		103

Verksamhetsområde

Den dagliga verksamhetens syfte och mål är att erbjuda meningsfull daglig sysselsättning för de klienter som inte går i skolan eller jobbar på den öppna arbetsmarknaden. KST strävar efter att klientens dagliga verksamhet ska vara anpassad efter varje individs intressen, behov och färdigheter.

Idag har KST dagliga verksamhetsenheter på Hamngatan 8, Askuddsvägen 28, Integrerat arbete, Kyrkvägen 11, Navigationsskolegränd 3, Servicegatan 22, Jomalagård och Åkersvägen 22.

År 2020 har dagliga verksamheten liksom all annan verksamhet inom KST kraftigt påverkats av pandemin och de restriktioner och riktlinjer som tillkommit för att minska risken för smittspridning i samhället.

Den totala kommunandelen för daglig verksamhet är 1,94 % eller drygt 50 000 euro högre än budget. Detta är främst en följd av högre personalkostnader. Dagspriset är marginellt högre än 2019, men betydligt högre än budget. Det har sin förklaring i att de budgeterade närvarodagarna är betydligt

högre än utfallet, vilket beror på att klienter som bor hemma hos anhöriga eller inom boendestödet inte har deltagit på samma sätt som planerat på grund av restriktioner med anledning av pandemin. Trots det har man inte kunnat hålla personalkostnaderna nere, utan i stället ökat dem, vilket beror på att man på grund av pandemin tvingats till mindre klientgrupper och därmed högre personaltäthet.

Målsättning

Lokaler

Före utgången av 2020 har förbundet hittat och påbörjat utformandet av ny större lokal, som skall ersätta åtminstone Hamngatan, Servicegatan och Askuddsvägen. Därutöver skall beslut vara fattat gällande placering av daglig verksamhet i Godby, samt ny dagverksamhet i staden för äldre och/eller personer med flerfunktionshinder. Resultatet skall rymmas inom samma driftskostnader eller lägre som motsvarande verksamhet idag.

Kvalitetsmål

Minst 85 % av de individuella målsättningar som sätts upp tillsammans med klienterna skall vara uppnådda eller visa bästa resultat hittills, vid de tidsbestämda genomgångarna av desamma under 2020.

Välmående

Vid en enkätundersökning under året skall minst 85 % av klienterna inom dagliga verksamheten trivas på sin arbetsplats.

Trygg klienttransport

Samtliga personer, både anställda och externa aktörer, som har i uppdrag att transportera klienter till och från deras dagliga verksamhet, skall ha gått en introduktionskurs i Positive Behaviour Support (PBS) före utgången av juni 2020.

Måluppfyllelse

Lokaler

Målet är ej uppnått. Ett arbete med att se på specialomsorgens lokaler över lag har påbörjats under året och för det ändamålet tillsattes en kommitté under årets första kvartal bestående av presidiet i förbundsstyrelsen, koordinerande chef samt metod- och kvalitetschef.

Kvalitetsmål

Måluppfyllelsen är oklar, emedan det fortfarande finns brister i måluppföljningen.

Välmående

Ingen enkätundersökning är genomförd. Fler klienter än vanligt har emellertid givit uttryck för att de inte uppskattat situationen under 2020. Det beror främst på strategierna som valts för att efterleva restriktioner och riktlinjer med anledning av pandemin.

Trygg klienttransport

Målet är ej uppnått. I princip all utbildning och fortbildning under 2020 har ställts in eller skjutits på framtiden.

2.1.10. Korttidsboende

Belopp i euro	Budget 2020	Förändr i budget 2020	Budget inkl. ändr 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Utfall 2019
Verksamhetsintäkter						
Försäljningsintäkter	250	0	250	75	-175	0
Avgiftsintäkter	8 937	0	8 937	5 725	-3 212	6 864
Verksamhetsintäkter totalt	9 187	0	9 187	5 800	-3 387	6 864
Verksamhetskostnader						
Personalkostnader	-328 484	0	-328 484	-312 034	16 451	-275 917
Köp av tjänster	-600	0	-600	-156	444	-424
Material, förnödenheter och varor	-10 500	0	-10 500	-9 158	1 342	-9 536
Övriga verksamhetskostnader	-400	0	-400	0	400	-370
Verksamhetskostnader totalt	-339 984	0	-339 984	-321 348	18 636	-286 247
Interna hyreskostnader	-38 752	0	-38 752	-34 081	4 671	-34 229
Interna förvaltningskostnader	-40 373	0	-40 373	-35 489	4 884	-28 957
Verksamhetsbidrag	-409 922	0	-409 922	-385 118	24 805	-342 570
Kommunandel	409 922	0	409 922	385 118	-24 805	342 570
Nyckeltal						
Antal dygn	1 220	0	1 220	719	-501	903
Medelpris/dygn	336,06	0	336,06	535,63	200	379,37
Antal klienter	12	0	12	12	0	13
Antal årsverken	5,5	0	5,5	5,3	-0,2	4,69

Antal årsverken för 2019 och 2020 är beräknade på samtliga anställda inkluderande sjuk-, moderskaps- och semestervikarier samt övrig tillfällig personal. Budgeterat antal anställda omfattar endast årsarbetare och där ingår inte ospecificerade anställningar.

Korttids- boende	Kommunandelar			Antal dygn		
	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse
Brändö	0	0	0	0	0	0
Eckerö	26 880	15 533	-11 347	80	29	-51
Finström	24 192	41 779	17 587	72	78	6
Föglö	0	0	0	0	0	0
Geta	0	0	0	0	0	0
Hammarland	129 025	117 303	-11 722	384	219	-165
Jomala	56 448	46 600	-9 848	168	87	-81
Kumlinge	0	0	0	0	0	0
Kökar	0	0	0	0	0	0
Lemland	48 384	69 632	21 248	144	130	-14
Lumparland	0	0	0	0	0	0
Mariehamn	84 673	40 172	-44 501	252	75	-177
Saltvik	0	0	0	0	0	0
Sottunga	0	0	0	0	0	0
Sund	8 064	14 462	6 398	24	27	3
Vårdö	32 256	39 637	7 381	96	74	-22
Totalt	409 922	385 118	-24 804	1 220	719	-501

Verksamhetsområde

KST:s korttidshem Solkulla har som syfte och mål att skapa möjlighet till avlastning för familjer i behov av det. Klienterna ska ges möjlighet till en trivsamt miljö, där de kan må bra och fortsätta sin utveckling till så självständiga individer som möjligt.

Även om den totala kommunandelen är lägre än budgeterat, är dygnspriset avsevärt högre. Orsaken till detta är att beläggningen varit dryga 40 % lägre än beräknat, samtidigt som det inte funnits utrymme att i lika hög utsträckning minska personalnärvaron. Anledningen till den lägre beläggningen är främst en återhållsamhet i att nyttja korttidsavlastning på grund av osäkerhet kring pandemin.

Målsättning

Behörig personal

Vid utgången av år 2020 skall all fast anställd personal vid grupp- och korttidsboende vara behöriga, dels enligt gällande behörighetsförordning, dels enligt Valvira's krav.

Brukarnöjdhet

Minst 75 % av familjerna som nyttjat korttidsavlastningen under första halvåret 2020, samt minst 85 % av familjerna som nyttjat densamma under andra halvåret 2020, anser att de är nöjda eller mycket nöjda med verksamheten.

Kostnadseffektiv verksamhet

Budgetuppföljningen per sista juni 2020 visar att det budgeterade dygnspriset håller samtidigt som ovanstående mål om brukarnöjdhet per första halvåret uppnås.

Måluppfyllelse

Behörig personal

All ordinarie personal på Solkulla är behörig sett till såväl behörighetsförordning som Valviras krav.

Brukarnöjdhet

Fortfarande har ingen mätning av brukarnöjdhet genomförts. Färre klagomål än tidigare har emellertid riktats till förbundet gällande korttidsverksamheten.

Kostnadseffektiv verksamhet

Målet är ej uppnått, dels till följd av att mätning av brukarnöjdhet ej genomförts, dels på grund av att dygnspriset har stigit emedan beläggningsen varit lägre än budgeterat utan att man för den skull kunnat gå ned i bemanning.

2.1.11. Boendestöd

Belopp i euro	Budget 2020	Förändr i budget 2020	Budget inkl. ändr 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Utfall 2019
Verksamhetsintäkter						
Försäljningsintäkter	0	0	0	0	0	13
Avgiftsintäkter	0	0	0	0	0	0
Övriga intäkter	700	0	700	0	-700	420
Verksamhetsintäkter totalt	700	0	700	0	-700	433
Verksamhetskostnader						
Personalkostnader	-198 233	0	-198 233	-160 372	37 861	-145 802
Köp av tjänster	-500	0	-500	-514	-14	-784
Material, förnödenheter och varor	-1 100	0	-1 100	-1 725	-625	-1 197
Övriga verksamhetskostnader	-50	0	-50	0	50	-46
Verksamhetskostnader totalt	-199 883	0	-199 883	-162 611	37 272	-147 829
Interna hyreskostnader	-2 449	0	-2 449	-2 154	295	-2 163
Interna förvaltningskostnader	-22 733	0	-22 733	-18 460	4 273	-15 841
Verksamhetsbidrag	-224 365	0	-224 365	-183 225	41 141	-165 400
Kommunandel	224 365	0	224 365	183 225	-41 141	165 400
Nyckeltal						
Antal besök	4 174	0	4 174	3 845	-329	4 063
Pris/besök	53,75	0	53,75	47,65	-6,10	40,71
Antal klienter	18	0	18	22	4	20
Antal årsverken	3,2	0	3,2	3,1	-0,2	2,9

Antal årsverken för 2019 och 2020 är beräknade på samtliga anställda inkluderande sjuk-, moderskaps- och semestervikarier samt övrig tillfällig personal. Budgeterat antal anställda omfattar endast årsarbetare och där ingår inte ospecificerade anställningar.

Verksamhetsområde

Boendestödets uppgift är att ge stöd till personer med utvecklingsstörning som bor på egen hand i hyrda lägenheter i Mariehamn, Jomala, Finström och Hammarland. Servicen ges enligt uppgjorda genomförandeplaner.

Verksamheten arbetar för att ge servicetagaren trygghet, en meningsfull vardag och hjälpa denne till ett så självständigt liv som möjligt.

Eftersom man har lyckats hålla nere personalkostnaderna är såväl den totala kommunandelen som besökspriset lägre än budgeterat.

Målsättning

Kvalitetsmål

Minst 85 % av de individuella målsättningar som sätts upp tillsammans med klienterna skall vara uppnådda eller visa bästa resultat hittills vid de tidsbestämda genomgångarna av desamma under 2020.

- Nulägesanalys: samtliga enheter inom gruppboende, daglig verksamhet och boendestöd arbetar med individuella målsättningar kring var och en av sina klienter. Däremot brister uppföljning och eventuella revideringar av arbetsinstruktioner.
- Aktivitet: Tätare klienthandledning med ett tydligare fokus på måluppföljning.

Måluppfyllelse

Kvalitetsmål

Måluppfyllelsen är oklar, emedan det fortfarande finns brister i måluppföljningen.

2.1.12. Specialfritidshem

Belopp i euro	Budget 2020	Förändr i budget 2020	Budget inkl. ändr 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Utfall 2019
Verksamhetsintäkter						
Försäljningsintäkter	50	0	50	20	-31	6
Övriga intäkter	400	0	400	0	-400	0
Verksamhetsintäkter totalt	450	0	450	20	-431	6
Verksamhetskostnader						
Personalkostnader	-148 814	0	-148 814	-141 296	7 518	-140 894
Köp av tjänster	-450	0	-450	-417	33	-307
Material, förnödenheter och varor	-5 350	0	-5 350	-3 408	1 942	-5 069
Övriga verksamhetskostnader	-100	0	-100	0	100	-90
Verksamhetskostnader totalt	-154 714	0	-154 714	-145 121	9 593	-146 359
Interna hyreskostnader	-28 812	0	-28 812	-25 339	3 473	-25 449
Interna förvaltningskostnader	-22 180	0	-22 180	-18 954	3 225	-18 060
Verksamhetsbidrag	-205 256	0	-205 256	-189 395	15 861	-189 862
Kommunandel	205 256	0	205 256	189 395	-15 861	189 862
Nyckeltal						
Månader	204	0	204	123	-81	157
Pris/månad	1 006,15	0	1 006,15	1 539,80	533,64	1 209,31
Antal klienter	17	0	17	18	1	17
Antal årsverken	3,4	0	3,4	3,1	-0,3	3,3

Antal årsverken för 2019 och 2020 är beräknade på samtliga anställda inkluderande sjuk-, moderskaps- och semestervikarier samt övrig tillfällig personal. Budgeterat antal anställda omfattar endast årsarbetare och där ingår inte ospecificerade anställningar.

Special- fritidshem	Kommunandelar			Antal månader		
	Budget	Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
	2020	2020		2020	2020	
Brändö	0	0	0	0	0	0
Eckerö	12 074	13 858	1 784	12	9	-3
Finström	12 074	4 619	-7 455	12	3	-9
Föglö	0	0	0	0	0	0
Geta	0	0	0	0	0	0
Hammarland	12 074	21 557	9 483	12	14	2
Jomala	60 369	63 132	2 763	60	41	-19
Kumlinge	0	0	0	0	0	0
Kökar	0	0	0	0	0	0
Lemland	12 074	16 938	4 864	12	11	-1
Lumparland	0	0	0	0	0	0
Mariehamn	60 369	30 796	-29 573	60	20	-40
Saltvik	12 074	12 318	244	12	8	-4
Sottunga	0	0	0	0	0	0
Sund	12 074	9 239	-2 835	12	6	-6
Vårdö	12 074	16 938	4 864	12	11	-1
Totalt	205 256	189 395	-15 861	204	123	-81

Verksamhetsområde

Målgruppen är enligt LL om Barnomsorg (2011:86) barn med elvaårig läroplikt och studerande på gymnasialstadienivå, som deltar i yrkesträningsundervisning, om inte dessa föredrar att ha sin eftermiddagstillsyn vid någon daglig verksamhetsenhet.

Den totala kommunandelen är något lägre än budgeterat. Däremot ökade kostnaden per månad markant gentemot budget och även jämfört med 2019. Den främsta orsaken till detta är att nyttjandegraden varit betydligt lägre än budget och även jämfört med 2019. Det är ungefär samma antal barn inskrivna som 2019, men de flesta har nyttjat verksamheten färre månader. Den troliga förklaringen till detta är osäkerhet kring pandemin.

Målsättning

Huvudmannaskapet

Helst tidigare men absolut senast vid årets slut övergår huvudmannaskapet till bildningsväsendet.

Brukarnöjdhet

Minst 85 % av familjerna som nyttjat verksamheten under 2020 anser att de är nöjda eller mycket nöjda med verksamheten.

Måluppfyllelse

Huvudmannaskapet

Målet är uppnått. 31.12.2020 var sista dagen som KST ansvarade för verksamheten.

Huvudmannaskapet har övergått till Södra Ålands högstadiedistrikt.

Brukarnöjdhet

Ingen nöjdhetsundersökning har genomförts. Dock har inga klagomål på verksamheten lämnats in genom förbundets synpunktsblankett.

2.1.13. Förmedlade tjänster

Belopp i euro	Budget 2020t	Förändr i budget 2020	Budget inkl. ändr 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Utfall 2019
Verksamhetskostnader						
Köp av tjänster	-730 654	0	-730 654	-760 936	-30 282	-707 671
Verksamhetskostnader totalt	-730 654	0	-730 654	-760 936	-30 282	-707 671
 Kommunandel	 730 654	 0	 730 654	 760 936	 30 282	 707 671
Nyckeltal						
Antal klienter	6	0	6	7	1	6

Förmedlade tjänster	Kommunandelar		
	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse
Brändö	0	0	0
Eckerö	256 715	257 557	842
Finström	0	0	0
Föglö	0	0	0
Geta	185 585	139 478	-46 107
Hammarland	0	0	0
Jomala	0	0	0
Kumlinge	0	0	0
Kökar	0	0	0
Lemland	96 908	0	-96 908
Lumparland	0	0	0
Mariehamn	0	117 841	117 841
Saltvik	0	0	0
Sottunga	0	0	0
Sund	164 250	139 478	-24 772
Vårdö	96 908	95 787	-1 121
Totalt	800 366	750 141	-50 225

Verksamhetsområde

Förmedlade tjänster är en verksamhetsform där förbundet inte är utförare och oftast inte heller en aktiv part. För klienter som förbundet inte kan ge optimal service ingår primärkommunen avtal med annan utförare av specialomsorg. I vissa fall, på primärkommunens begäran, är förbundet delaktigt i att finna en sådan plats. I de fall då primärkommunen så önskar finns också förbundet tillgängligt för uppföljning av den service som ges av annan utförare. Kostnaden rör bara beställande kommun. Placeringen kan vara på Åland, i fastlandet eller i Sverige.

Förmedlade tjänster erhålls från Renatus Vård och Behandling AB (Sverige), Rengsjö Vårdcenter AB (Sverige), Stiftelsen Hemmet (Åland) och Kårkulla samkommun (fastlandet). Kontakt till berörda instanser upprätthålls och utvecklas för att kunna ge god och kontinuerlig omsorg till de klienter som behöver denna form av service.

För 2020 berörde de förmedlade tjänsterna 7 personer fördelade på 5 kommuner. Budgeten beräknades för 6 klienter.

Under 2020 stod Ålands hälso- och sjukvård för 10 % av kostnaden för en klient till ett belopp om totalt 10 795,90 euro.

Förbundet har gjort momsavdrag om 5 % av fakturerat pris från de privata aktörerna i enlighet med mervärdesskattelagen § 130 a.

Målsättning

Uppföljning

Servicechefen följer upp insatserna för klienterna minst en gång årligen med såväl hemkommun som utförare.

Måluppfyllelse

Uppföljning

Regelbundna kontakter har hållits under året.

2.2. Resultaträkningsdelens utfall

Belopp i euro	Budget 2020	Förändr i budget 2020	Budget inkl. ändr 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Utfall 2019
Verksamhetsintäkter						
<i>Försäljningsintäkter</i>						
Ersättningar från kommuner	10 163 884	0	10 163 884	9 984 414	-179 469	9 741 467
Försäljningsintäkter förmedlade tjänster	730 654	0	730 654	760 936	30 283	707 671
Försäljningsintäkter omsorgsbyrå	53 719	0	53 719	26 059	-27 660	42 079
Övriga försäljningsintäkter	4 100	0	4 100	1 709	-2 391	1 793
Avgiftsintäkter	271 965	0	271 965	278 799	6 834	274 104
<i>Understöd och bidrag</i>						
Bidrag från landskapet	0	0	0	310 241	310 241	82 000
Ersättningar från kommuner	38 132	0	38 132	31 646	-6 485	34 600
Övriga understöd och bidrag	27 500	0	27 500	30 646	3 146	28 526
<i>Övriga verksamhetsintäkter</i>						
Hysesintäkter	232 637	0	232 637	222 550	-10 087	213 394
Övriga intäkter	7 450	0	7 450	3 507	-3 943	48 185
Verksamhetsintäkter totalt	11 530 040	0	11 530 040	11 650 509	120 469	11 173 819
Verksamhetskostnader						
<i>Personalkostnader</i>						
Löner och arvoden	-7 170 862	0	-7 170 862	-7 261 808	-90 946	-7 060 758
<i>Lönebikostnader</i>						
Pensionskostnader	-1 458 892	0	-1 458 892	-1 352 727	106 164	-1 338 427
Övriga lönebikostnader	-297 144	0	-297 144	-222 344	74 800	-204 582
<i>Köp av tjänster</i>						
Köp av förmedlade tjänster	-730 654	0	-730 654	-760 936	-30 282	-707 671
Övriga köp av tjänster	-566 996	0	-566 996	-709 381	-142 385	-638 670
Material, förnödenheter och varor	-571 203	0	-571 203	-680 377	-109 174	-570 895
<i>Övriga verksamhetskostnader</i>						
Hyeskostnader	-313 479	0	-313 479	-278 438	35 041	-278 016
Övriga verksamhetskostnader	-145 770	0	-145 770	-144 641	1 129	-146 205
Verksamhetskostnader totalt	-11 254 999	0	-11 254 999	-11 410 653	-155 654	-10 945 224
Verksamhetsbidrag	275 041	0	275 041	239 856	-35 185	228 595

Belopp i euro	Budget 2020	Förändr i budget 2020	Budget inkl. ändr 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Utfall 2019
<i>Finansiella intäkter och kostnader</i>						
Övriga finansiella intäkter	0	0	0	158	158	33
Räntekostnader	-37 631	0	-37 631	-28 568	9 063	-29 873
Övriga finansiella kostnader	-500	0	-500	-3 236	-2 736	-4 760
	-38 131	0	-38 131	-31 646	6 485	-34 600
Årsbidrag	236 910	0	236 910	208 210	-28 700	193 994
Avskrivningar enligt plan	-245 910	0	-245 910	-223 437	22 473	-199 966
Räkenskapsperiodens resultat	-9 000	0	-9 000	-15 226	-6 226	-5 971
Förändring i avskrivningsdifferens	9 000	0	9 000	15 226	6 226	5 971
Räkenskapsperiodens över- /underskott	0	0	0	0	0	0

2.3. Investeringsdelens utfall

Belopp i euro	Budget 2020	Förändr i budget 2020	Budget inkl. ändr 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Utfall 2019
Förvaltningen						
Ekonomisystem o systemanp.	10 000	20 000	30 000	22 908	-7 092	516
Datorer	10 000	95 000	105 000	0	-105 000	8 412
	20 000	115 000	135 000	22 908	-112 092	8 928
Enheter						
Möbelinköp	30 000	30 000	60 000	35 441	-24 559	5 255
Åkersvängen						
Torpet	0	0	0	0	0	84 356
Köksrenovering	40 000	0	40 000	0	-40 000	0
Utbyggnad parkering	20 000	0	20 000	10 157	-9 843	0
Kylanläggningar	0	0	0	0	0	4 340
	60 000	0	60 000	10 157	-49 843	88 696
Tistelgränd						
Badrumsrenovering	0	0	0	0	0	13 906
Takrenovering	60 000	-10 000	50 000	38 904	-11 096	0
	60 000	-10 000	50 000	38 904	-11 096	13 906
Hildas hus						
Takrenovering	0	0	0	0	0	60 929
Markarbeten och altaner	0	0	0	0	0	17 439
Insidesrenovering	20 000	-20 000	0	0	0	0
Bubbelkar	10 000	0	10 000	10 172	172	0
	30 000	-20 000	10 000	10 172	172	78 368
Blåbärsstigen						
Våtrumsrenovering	22 000	0	22 000	22 690	690	13 874
Takrenovering	35 000	10 000	45 000	37 640	-7 360	0
Staket	10 000	0	10 000	0	-10 000	0
Dränering	30 000	-30 000	0	0	0	0
Kylanläggningar	0	0	0	0	0	4 415
	97 000	-20 000	77 000	60 330	-16 670	18 289
Svedgränd						
Projektering av nybyggnation	120 700	-120 700	0	0	0	0
Kylanläggningar	0	0	0	0	0	600
	120 700	-120 700	0	0	0	600
Maskrosen						
Markiser och innertak	11 000	0	11 000	0	-11 000	0
Styrelsens dispositionsmedel						
Styrelsens dispositionsmedel	50 000	25 700	75 700	0	-75 700	0
Totalt	478 700	0	478 700	177 913	-300 787	214 042

Under 2020 ansökte förbundet om och erhöll bidrag från landskapet för samordning av KST. En del av bidraget användes till anskaffning av datorer till förvaltningen. Anskaffningskostnader och bidrag är upptagna som driftskostnader i bokslutet för 2020.

Investeringar i system omfattade upphandlingskostnaden för ett ekonomisystem samt anskaffning av Abilita Socialvård med avdrag för finansieringsandelen om 85 % från landskapet. Båda projekt fortsätter under 2021.

Möbler har inköpts till förvaltningen och omsorgsenheterna.

Åkersvängens köksrenovering genomfördes inte. Utbyggnad av boendets parkering genomfördes. Takrenovering utfördes på Tistelgränd. Till Hildas hus anskaffades ett bubbelkar.

På Blåbärsstigen genomfördes planerad våtrumsrenovering och även budgeterad takrenovering. Kostnaderna för staket underskred det budgeterade anslaget och drygt 4 000 euro bokfördes som driftskostnader i enlighet med fastslagna principer i förbundets avskrivningsplan.

Projektet med markiser och innertak på Maskrosen genomfördes inte.

3. BOKSLUT

3.1. Resultaträkning

Resultaträkning	2020	2019
Belopp i euro		
Verksamhetsintäkter		
<i>Försäljningsintäkter</i>		
Ersättningar från kommuner	9 984 414,37	9 741 466,94
Försäljningsintäkter förmedlade tjänster	760 936,41	707 671,17
Försäljningsintäkter omsorgsbyrå	26 059,24	42 078,64
Övriga försäljningsintäkter	1 708,99	1 792,92
Avgiftsintäkter	278 799,47	274 104,27
<i>Understöd och bidrag</i>		
Bidrag från landskapet	310 241,20	82 000,00
Ersättningar från kommuner	31 646,08	34 600,25
Övriga understöd och bidrag	30 646,30	28 525,60
<i>Övriga verksamhetsintäkter</i>		
Hysesintäkter	222 549,85	213 394,35
Övriga intäkter	3 507,24	48 184,76
Verksamhetsintäkter totalt	11 650 509,15	11 173 818,90
Verksamhetskostnader		
<i>Personalkostnader</i>		
Löner och arvoden	-7 261 808,20	-7 060 758,15
<i>Lönebikostnader</i>		
Pensionskostnader	-1 352 727,37	-1 338 426,54
Övriga lönebikostnader	-222 344,16	-204 581,74
<i>Köp av tjänster</i>		
Köp av förmedlade tjänster	-760 936,41	-707 671,17
Övriga köp av tjänster	-709 381,02	-638 670,17
Material, förnödenheter och varor	-680 376,61	-570 894,93
<i>Övriga verksamhetskostnader</i>		
Hyeskostnader	-278 438,00	-278 016,26
Övriga verksamhetskostnader	-144 641,12	-146 205,31
Verksamhetskostnader totalt	-11 410 652,89	-10 945 224,27
Verksamhetsbidrag	239 856,26	228 594,63

Resultaträkning	2020	2019
Belopp i euro		
<i>Finansiella intäkter och kostnader</i>		
Övriga finansiella intäkter	158,49	32,60
Räntekostnader	-28 568,10	-29 872,67
Övriga finansiella kostnader	-3 236,47	-4 760,22
	-31 646,08	-34 600,29
Årsbidrag	208 210,18	193 994,34
Avskrivningar enligt plan	-223 436,59	-199 965,65
Räkenskapsperiodens resultat	-15 226,41	-5 971,31
Förändring i avskrivningsdifferens	15 226,41	5 971,31
Räkenskapsperiodens över-/underskott	0,00	0,00

3.2. Finansieringsanalys

Finansieringsanalys	2020	2019
Belopp i euro		
Verksamhetens kassaflöde		
Årsbidrag	208 210,18	193 994,34
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringsutgifter	-297 252,39	-214 042,29
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	119 939,46	0,00
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	30 897,25	-20 047,95
Finansieringens kassaflöde		
Ökning av långfristiga lån	900 000,00	1 075 000,00
Minskning av långfristiga lån	-1 276 670,54	-338 815,32
Förändring av kortfristiga lån	50 387,06	-131 668,53
Förändringar i lånebeståndet	-326 283,48	604 516,15
Förändringar i eget kapital	1 988 797,85	0,00
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital	0,00	0,00
Förändringar av fordringar	-567 353,09	309 490,59
Förändring av räntefria skulder	74 643,40	534 842,93
Övriga förändringar i likviditeten	-492 709,69	844 333,52
Finansieringens kassaflöde	1 169 804,68	1 448 849,67
Förändring av likvida medel	1 200 701,93	1 428 801,72
Likvida medel 31.12	2 644 763,07	1 444 061,14
Likvida medel 1.1	1 444 061,14	15 259,42

3.3. Balansräkning

Balansräkning	31.12.2020	31.12.2019
Belopp i euro		
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Immateriella tillgångar		
Immateriella rättigheter	4 450,16	8 563,28
Förskottsbetalningar	22 908,33	0,00
	27 358,49	8 563,28
Materiella tillgångar		
Mark- och vattenområden	15 224,88	15 224,88
Byggnader	4 746 921,97	4 825 487,03
Maskiner och inventarier	56 863,95	39 593,92
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	0,00	3 623,84
	4 819 010,80	4 883 929,67
Placeringar		
Aktier och andelar	575,00	575,00
	575,00	575,00
BESTÅENDE AKTIVA TOTALT	4 846 944,29	4 893 067,95
FÖRVALTADE MEDEL		
Donationsfondernas medel	468 860,65	472 193,58
FÖRVALTADE MEDEL TOTALT	468 860,65	472 193,58
RÖRLIGA AKTIVA		
Fordringar		
<i>Kortfristiga fordringar</i>		
Kundfordringar	210 897,36	225 708,13
Övriga fordringar	97 496,84	98 007,79
Resultatregleringar	659 669,41	76 994,60
	968 063,61	400 710,52
Kassa och bank		
Kassa och bank	2 644 763,07	1 444 061,14
	2 644 763,07	1 444 061,14
RÖRLIGA AKTIVA TOTALT	3 612 826,68	1 844 771,66
AKTIVA TOTALT	8 928 631,62	7 210 033,19

Balansräkning	31.12.2020	31.12.2019
Belopp i euro		
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Grundkapital	2 000 000,00	11 202,15
EGET KAPITAL TOTALT	2 000 000,00	11 202,15
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER		
Avskrivningsdifferens	259 937,93	275 164,34
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER TOTALT	259 937,93	275 164,34
FÖRVALTAT KAPITAL		
Donationsfondernas kapital	468 860,65	472 193,58
FÖRVALTAT KAPITAL TOTALT	468 860,65	472 193,58
FRÄMMANDE KAPITAL		
Långfristigt		
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	1 887 280,63	2 110 592,07
Lån från offentliga samfund	1 422 008,96	1 575 368,06
	<hr/>	<hr/>
	3 309 289,59	3 685 960,13
Kortfristigt		
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	234 561,44	184 824,58
Lån från offentliga samfund	153 359,11	152 708,91
Erhållna förskott	468,00	120 851,00
Leverantörsskulder	396 968,73	372 825,08
Övriga skulder	159 556,97	138 957,72
Resultatregleringar	1 945 629,20	1 795 345,70
	<hr/>	<hr/>
	2 890 543,45	2 765 512,99
FRÄMMANDE KAPITAL TOTALT	6 199 833,04	6 451 473,12
PASSIVA TOTALT	8 928 631,62	7 210 033,19

3.4. Noter till bokslutet

3.4.1. Redovisningsprinciper

Bokslutet för Kommunernas socialtjänst k.f. har upprättats i enlighet med de allmänna bokslutsprinciperna.

Intäkter och utgifter har tagits upp i resultaträkningen enligt prestationsprincipen.

Immateriella och materiella tillgångar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen enligt anskaffningsutgift minskad med avskrivningar enligt plan och med finansieringsandelar för investeringsutgifter. Avskrivningarna har beräknats enligt en på förhand fastställd plan.

Fordringar och skulder har upptagits i balansräkningen till nominellt värde.

3.4.2. Intäkter från kommunerna

Kommun	Daglig verksamhet	Boende-service	Korttids-boende	Boende-stöd	Specialfri-tidshem	Omsorgs-byrån	Förmedlade tjänster	Ränte-kostnader	Totalt
Brändö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Eckerö	144 948,52	360 248,49	15 533,27	0,00	13 858,16	199,43	257 557,23	1 628,85	793 973,95
Finström	297 036,79	644 550,77	41 779,13	3 109,34	4 619,39	4 919,35	0,00	3 046,00	999 060,76
Föglö	22 417,09	66 584,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	391,51	89 393,19
Geta	60 999,72	133 169,19	0,00	0,00	0,00	66,48	139 477,51	764,49	334 477,39
Hammarland	159 432,16	457 534,75	117 302,95	6 921,55	21 557,14	4 055,14	0,00	2 096,21	768 899,90
Jomala	268 004,57	685 694,81	46 599,80	6 039,98	63 131,62	1 794,90	0,00	4 016,00	1 075 281,68
Kumlinge	35 937,75	88 299,63	0,00	4 646,14	0,00	132,96	0,00	435,65	129 452,12
Kökar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lemland	102 145,01	360 828,60	69 631,89	0,00	16 937,75	398,87	0,00	876,59	550 818,71
Lumparland	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mariehamn	1 414 519,75	3 232 895,35	40 172,24	134 321,03	30 795,91	12 497,80	117 841,00	15 855,85	4 998 898,94
Saltvik	154 944,32	342 803,96	0,00	0,00	12 318,36	1 728,42	0,00	1 556,44	513 351,50
Sottunga	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sund	46 908,11	37 159,49	14 462,01	28 186,57	9 238,77	66,48	139 477,51	532,75	276 031,69
Vårdö	43 028,98	66 584,60	39 636,61	0,00	16 937,75	199,43	95 787,26	445,74	262 620,38
Totalt	2 750 322,77	6 476 354,23	385 117,91	183 224,61	189 394,85	26 059,24	750 140,51	31 646,08	10 792 260,20

3.4.3. Personal

Personalkostnader	2020	2019
Löner och arvoden		
Löner	7 366 347,11	7 227 406,93
Arvoden	32 975,48	14 571,10
Förändring i löneskulder	11 781,46	-130 902,85
Förändring i semesterlöneperiodisering	-16 951,49	101 997,62
Ersättningar från FPA	-129 816,60	-148 755,02
Olycksfallsersättningar	-2 527,76	-3 559,63
	7 261 808,20	7 060 758,15
Lönebikostnader		
Socialskyddsavgift	96 788,06	55 953,81
KomPL pensionspremie	1 262 610,10	1 233 054,47
Pensionsbaserad KomPL avgift	111 521,11	109 967,47
Olycksfalls- och grupplivförsäkring	32 377,24	52 138,46
Arbetslöshetsförsäkring	93 545,43	105 613,97
Förändring i löneskulder	-19 728,25	-28 839,31
Förändring i semesterlöneperiodisering	-2 042,16	15 119,41
	1 575 071,53	1 543 008,28
Totalt	8 836 879,73	8 603 766,43

Antal anställda i medeltal	2020	2019
Förvaltning	13,83	12,71
Gruppboende	104,53	102,34
Daglig verksamhet	38,53	37,64
Korttidsboende	5,30	4,69
Boendestöd	3,05	2,94
Specialfritidshem	3,11	3,33
Totalt	168,35	163,65

3.4.4. Specifikation av köpta tjänster

Köpta tjänster	2020	2019
Köp av kundtjänster	760 936,41	707 671,17
Köp av övriga tjänster	709 381,02	638 670,17
Totalt	1 470 317,43	1 346 341,34

3.4.5. Arvoden till revisorerna

Arvoden till revisorerna	2020	2019
Revisionsarvoden	8 374,00	7 920,00

3.4.6. Avskrivningsplan

Immateriella tillgångar

Övriga utgifter med lång verkningstid

ADB-program 5 år linjärt

Materiella tillgångar

Mark- och vattenområden ingen avskrivning

Byggnader och konstruktioner

Bostadsbyggnader 40 år linjärt

Förvaltnings- och institutionsbyggnader 40 år linjärt

Övriga utgifter med lång verkningstid 5–20 år linjärt

Maskiner och inventarier

Övriga transportmedel 7 år linjärt

ADB-utrustning 5 år linjärt

Pågående nyanläggningar ingen avskrivning

Placeringar

Aktier och andelar ingen avskrivning

Avskrivningsplanen fastställdes av förbundsfullmäktige den 26 maj 2009.

För att en anskaffning skall räknas som en investering måste beloppet uppgå till 10 000 euro eller mera.

3.4.7. Avskrivningar

Avskrivningar	2020	2019
Immateriella tillgångar		
ADB-program	4 113,12	4 113,12
	4 113,12	4 113,12
Materiella tillgångar		
Byggnader	201 152,98	185 467,71
Transportmedel	8 599,23	8 599,23
Övriga maskiner och inventarier	9 571,26	1 785,59
	219 323,47	195 852,53
Totalt	223 436,59	199 965,65

3.4.8. Immateriella och materiella tillgångar

Immateriella och materiella tillgångar 2020			
	Immateriella tillgångar		
	Immateriella rättigheter	Förskotts- betalningar	Totalt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1	8 563,28	0,00	8 563,28
Ökningar under räkenskapsperioden	0,00	142 847,79	142 847,79
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden	0,00	-119 939,46	-119 939,46
Minskningar under räkenskapsperioden	0,00	0,00	0,00
Överföringar mellan poster	0,00	0,00	0,00
Avskrivning under räkenskapsperioden	-4 113,12	0,00	-4 113,12
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12	4 450,16	22 908,33	27 358,49

	Materiella tillgångar				Totalt
	Mark- och vatten- områden	Byggnader	Maskiner och inventarier	Förskotts- betalningar	
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1	15 224,88	4 825 487,03	39 593,92	3 623,84	4 883 929,67
Ökningar under räkenskapsperioden	0,00	118 964,08	35 440,52	0,00	154 404,60
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Minskningar under räkenskapsperioden	0,00	0,00	0,00	-600,00	-600,00
Överföringar mellan poster	0,00	3 623,84	0,00	-3 023,84	600,00
Avskrivning under räkenskapsperioden	0,00	-201 152,98	-18 170,49	0,00	-219 323,47
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12	15 224,88	4 746 921,97	56 863,95	0,00	4 819 010,80

3.4.9. Placeringar

Aktier och andelar	31.12.2020	31.12.2019
Anskaffningsutgift 1.1.	575,00	575,00
Anskaffningsutgift 31.12	575,00	575,00

Förbundets placeringar består av aktier i Åda Ab.

3.4.10. Kortfristiga fordringar

Kortfristiga fordringar	31.12.2020	31.12.2019
Kundfordringar		
Kommuner	156 458,76	166 142,10
Klienter	49 763,49	48 489,31
Övriga	4 675,11	11 076,72
	210 897,36	225 708,13
Övriga fordringar		
Momsfordringar	97 496,84	98 007,79
	97 496,84	98 007,79
Resultatregleringar		
Kommunandelar	357 699,19	0,00
Landskapsbidrag	153 195,38	16 400,00
Inköp av inventarier	65 000,00	0,00
Ersättning för företagshälsovård från FPA	30 646,30	58 459,90
Grundkapital	21 216,73	0,00
Övriga aktiva resultatregleringar	31 911,81	2 134,70
	659 669,41	76 994,60
Totalt	968 063,61	400 710,52

3.4.11. Eget kapital

Grundkapital	31.12.2020	31.12.2019
Grundkapital 1.1	11 202,15	11 202,15
Ökningar	1 988 797,85	0,00
Grundkapital 31.12	2 000 000,00	11 202,15

Kommun	Invånarantal 31.12.2019	Andel av grund- kapitalet, %	Andel av grund- kapitalet, euro
Brändö	445	1,49 %	29 781,82
Eckerö	952	3,19 %	63 713,02
Finström	2 593	8,68 %	173 537,68
Föglö	531	1,78 %	35 537,41
Geta	496	1,66 %	33 195,02
Hammarland	1 583	5,30 %	105 942,98
Jomala	5 233	17,51 %	350 220,85
Kumlinge	314	1,05 %	21 014,59
Kökar	232	0,78 %	15 526,70
Lemland	2 053	6,87 %	137 397,94
Lumparland	366	1,22 %	24 494,71
Mariehamn	11 679	39,08 %	781 622,27
Saltvik	1 849	6,19 %	123 745,15
Sottunga	88	0,29 %	5 889,44
Sund	1 023	3,42 %	68 464,73
Vårdö	447	1,50 %	29 915,67
Totalt	29 884	100,00 %	2 000 000,00

3.4.12. Avskrivningsdifferens

Avskrivningsdifferens	2020	2019
Hildas hus		
Avskrivningsdifferens 1.1	125 397,60	131 368,91
Årets förändring	-6 232,58	-5 971,31
Avskrivningsdifferens 31.12	119 165,02	125 397,60
Maskrosen		
Avskrivningsdifferens 1.1	149 766,74	149 766,74
Årets förändring	-8 993,83	0,00
Avskrivningsdifferens 31.12	140 772,91	149 766,74
Totalt	259 937,93	275 164,34

3.4.13. Förvaltad kapital

Förvaltad kapital utgörs av May Rotz minnesfond, som tillfallit Kommunernas socialtjänst k.f. genom testamente. Förvaltningen av minnesfondens aktieportfölj sköts enligt avtal av Ålandsbanken. Av fondens avkastning utdelas stipendier till omsorgens servicetagare och personal.

May Rotz minnesfond

Förvaltade medel	31.12.2020	31.12.2019
Aktier, BAB Södragatan 24, bostad 8	79 987,01	79 987,01
Finansiella värdepapper	311 147,21	365 327,54
Resultatregleringar	40,00	40,00
Kassa och bank	77 686,43	26 839,03
Totalt	468 860,65	472 193,58

Finansiella värdepapper	31.12.2020	31.12.2019
Anskaffningsvärde	321 912,80	387 432,72
Marknadsvärde	390 122,14	402 668,26
Bokföringsvärde	311 147,21	365 327,55

Resultaträkning i sammandrag	2020	2019
Verksamhetsintäkter	4 590,00	5 215,00
Verksamhetskostnader	-4 320,80	-9 673,26
Finansiella avgifter	-2 727,40	-20,06
Dividender	6 515,63	13 058,67
Övriga finansiella intäkter	37 732,59	45 111,37
Övriga finansiella kostnader	-44 299,43	-28 643,51
Räkenskapsperiodens resultat	-2 509,41	25 048,21

3.4.14. Långfristigt främmande kapital som förfaller senare än efter 5 år

Förfaller senare än efter 5 år	31.12.2020	31.12.2019
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	949 034,87	1 183 596,31
Lån från offentliga samfund	892 122,52	1 017 631,63
Totalt	1 841 157,39	2 201 227,94

Flera av lånen från offentliga samfund är annuitetslån, varmed amorteringsbeloppet varierar vid varje avbetalningstillfälle. Beräkningen ovan utgår ifrån de uppskattade amorteringarna för 2021.

3.4.15. Kortfristigt främmande kapital

Kortfristiga räntefria skulder	31.12.2020	31.12.2019
Erhållna förskott		
Kommuner	0,00	120 851,00
Övriga	468,00	0,00
	<hr/> 468,00	<hr/> 120 851,00
Leverantörsskulder		
Kommuner	10 995,54	12 391,15
Övriga	385 973,19	360 433,93
	<hr/> 396 968,73	<hr/> 372 825,08
Övriga skulder		
Förskottsinnehållning och sjukförsäkringsavgift	159 556,97	138 957,72
Resultatregleringar		
Semesterlöneskuld	1 036 547,98	1 055 541,63
Löneskulder	361 158,97	405 151,15
Kommunandelar	341 885,21	250 979,98
Upplupna räntor	4 725,16	4 988,90
Övriga passiva resultatregleringar	201 311,88	78 684,04
	<hr/> 1 945 629,20	<hr/> 1 795 345,70
Totalt	<hr/> 2 502 622,90	<hr/> 2 427 979,50

3.4.16. Ansvarsförbindelser

Kreditlimit

Outnyttjade kreditlimiter på förbundets checkräkningskonto uppgick till 425 000 euro per 31.12.2020 (425 000 euro per 31.12.2019).

Återbetalningsansvar gällande mervärdesskatt

Utgifter för nybygge eller ombyggnad av fastigheter	Moms	Momsansvar 2020	Momsansvar 2019
År 2013 färdigställda fastigheter			
Slutförande av nybygge Åkersvängen	2 303,46	460,69	691,04
Grundreparation Godby Dagcenter	2 798,86	559,77	839,66
År 2016 färdigställda fastigheter			
Nybygge Maskrosen	422 009,50	211 004,75	253 205,70
Grundreparation Svedgränd	8 071,31	4 035,66	4 842,79
År 2017 färdigställda fastigheter			
Tillägg Maskrosen	1 884,43	1 130,66	1 319,10
År 2018 färdigställda fastigheter			
Grundrenovering Tistelgränd	2 616,12	1 831,29	2 092,90
Grundrenovering Hildas hus	1 838,40	1 286,88	1 470,72
År 2019 färdigställda fastigheter			
Hildas hus, takrenovering	18 808,28	15 046,63	16 927,45
Åkersvängen, ombyggnad	21 287,12	17 029,70	19 158,41
Blåbärsstigen, renovering våtrum	4 389,41	3 511,52	3 950,47
Tistelgränd, renovering badrum	3 337,48	2 669,98	3 003,73
År 2020 färdigställda fastigheter			
Åkersvängen, parkering	2 437,68	2 193,91	
Hildas hus, bubbelbadkar	2 441,33	2 197,19	
Tistelgränd, takrenovering	9 337,06	8 403,35	
Blåbärsstigen, takrenovering	9 759,40	8 783,46	
Blåbärsstigen, badrumsrenovering	5 445,64	4 901,08	
Totalt		285 046,51	307 501,96

Hyresansvar och andra avtalsrättsliga ansvar

Hyresansvar	31.12.2020	31.12.2019
Lokaler		
Andel som ska betalas nästa räkenskapsperiod	183 715,20	172 649,46
Andel som ska betalas senare	233 679,00	200 151,00
	<hr/>	<hr/>
	417 394,20	372 800,46
Bilar och kopieringsmaskiner		
Andel som ska betalas nästa räkenskapsperiod	9 061,31	8 962,44
Andel som ska betalas senare	4 076,94	24 957,39
	<hr/>	<hr/>
	13 138,25	33 919,83
Totalt	<hr/>	<hr/>
	430 532,45	406 720,29
Andra avtalsrättsliga ansvar	31.12.2020	31.12.2019
Lokaler	660 059,16	0,00
Bilar och kopieringsmaskiner	82 292,02	0,00
Totalt	<hr/>	<hr/>
	742 351,18	0,00

Under hyresansvar redovisas de hyror som KST betalar regelbundet för lokaler, bilar och kopieringsmaskiner, för den tid som hyresavtalet inte kan återkallas. De hyresansvar som träder i kraft efter 31.12.2020 har tagits upp på motsvarande sätt under andra avtalsrättsliga ansvar.

Specialomsorgens klienter hyr bostäder på Havsgatan 12 B (6 st), Köpmansgatan 11 B (8 st), Lotsgatan 6 A (10 st) och Södragatan 18 B (12 st). KST har förbundit sig att betala hyra för dessa lägenheter i de fall dessa saknar hyresgäster. Samtliga lägenheter var uthyrda per 31.12.2020. Sannolikheten för att denna garanti utfaller med väsentligt stora belopp bedöms vara liten.

3.4.17. Transaktioner med intressenter

Inga transaktioner som skulle avvika från det sedvanliga har genomförts med kretsen av närstående/intressenter.

3.5. Förteckningar och redogörelser

3.5.1. Förteckning över bokföringsböcker

Balansbok	Inbunden pappersutskrift
Huvudbok	Inbunden pappersutskrift
Dagbok	Pärm
Bokslutsspecifikationer	Pärm

ID-serier och verifikationsslag		Startnr
ABILITA LÖN	Abilita lönebokföring	PR20-0001
ANL JRNL	Anläggningstillgångar journal	A-01
ANLÄGGNING	Anläggningstillgångar	ANL-001
BANKBET	Bankbetalningar	1
BOKFÖRING	Bokförda poster	B20-0001
F-FAKTURA	Försäljningsfakturor	20-10001
INK KRED	Kreditfaktura inköp	IKR001
INKÖP	Inköpsfakturor	20-30001
INKÖP-BOKF	Inköpsfakturor	20-30001
KREDIT BOK	Kreditfaktura försäljning	KR1
KREDIT FAK	Kreditfaktura försäljning	KR1
MEMORIALER	Memorialverifikat	M20-001
REFERENSER	In- och utbetalningar	R1

3.5.2. Redogörelse av förvaring av bokföringsböcker

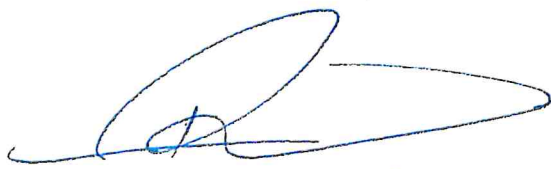
Förbundets bokslut med tillhörande böcker och material förvaras i brandsäkert arkiv på kansliet på Nygatan eller i slutarkivet på Hamngatan. Förbundsfullmäktiges och förbundsstyrelsens protokoll binds in. Samtliga böcker och material förvaras i minst 10 år.

3.6. Underskrifter

3.6.1. Styrelsens och förbundsdirektörens underskrifter

Årsredovisningen för Kommunernas socialtjänst k.f. innehållande verksamhetsberättelse, resultat- och balansräkning, finansieringsanalys samt budgetutfall undertecknas härmed:

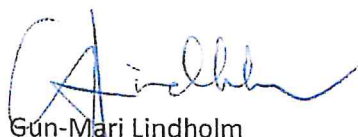
Mariehamn den / 2021

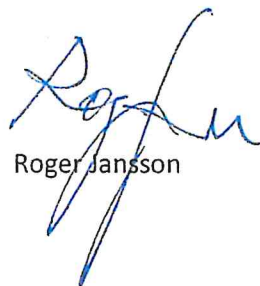
Runar Karlsson
Ordförande

Katrin Sjögren
Vice ordförande

Gun-Mari Lindholm

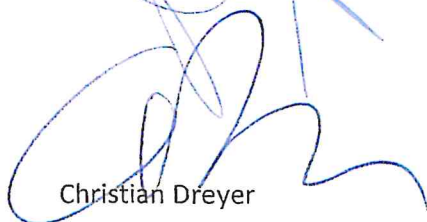
Roger Jansson

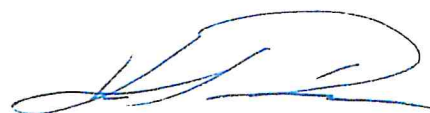
Ida Eklund

Susann Fagerström

Christian Dreyer

Katarina Dahlman
Förbundsdirektör

3.6.2. Revisorspåteckning
Över utförd granskning har idag avgivits berättelse.

Mariehamn den 30/4 2021

Robert Lindfors

Martin Slotte

OFGR, GR

Erika Sjölund

GR